

CONCETTA LA MAZZA

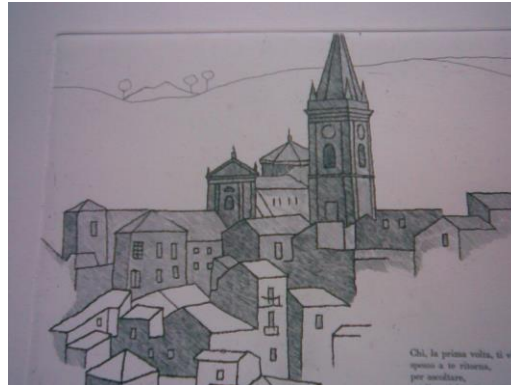
מעבר לשמים הכחולים

ביוגרפיה

קונצטה לה מאצה נולדה בנוברה די סיציליה בשנת 1936, בתם הבכורה של דומניקו לה מאצה וטרזה קורנטי. ב-1950, לאחר תקופה כואבת של "הפקדה" על דודתה מצד אמה, היא הצטרפה להוריה בדומודוסולה, שם היא עדיין מתגוררת יחד עם בעלה ג'וזפה. יש לו שלושה ילדים: ארמנדו, לוצ'יאנו ודניאלה. לאחרונה התגנב לתודעתו הרצון העצום לזכור את ילדותו בנוברה והנה נולדו של היומן האינטימי והאישי הזה, אך מלא באנקדוטות והתייחסויות לאיכות הסביבה של אותה תקופה: העיירה, הכפר, האנשים, ההרגלים, מסורות של אותו טריטוריה בשנים האפלות של מלחמת העולם השנייה.

האנרגיה הראשונית של הכתיבה

קונקטה הקטנה מופקדת בידי דודיה ונאלצת בניגוד לרצונה לגור בקסטרנגיה במעון רחוק מהעיר ומחבריה האישי שלו בבדידות בשנים הקשות של המלחמה בין רעב, בורות של *Via Crucis*-לכיתה. כך הוא נוסע ב הזמן, אמונות טפלות והתעללות. אחרי המלחמה ההגירה הבלתי נמנעת וההתחלה הקשה מטבע הדברים לצפון.

כל זה מסופר דרך מבטה של ילדה קטנה החוזרת בזיכרונה את שלבי הצמיחה שלה ושברעננות מפתיעה וחוט עדין של אירוניה מעניקה לנו את העונג לקרוא - סוף סוף - סיפור סמל של קהילת המשפחה שלנו, מסוגל לרגש אותנו עמוקות וששייך לכל אחד מאיתנו.

ברומן הקצר הזה מאת קונצ'טה לה מאצה, הכתיבה מערערת כל כלל וחוזרת למקורות, נקייה מכל סכמטיות פורמלית, מונעת על ידי חיוניות פנימית סתמית, היא הופכת לנהר גועש שמשתלט על הכל, זהו הגשם השוטף של הנשמה.

הדמויות של הדודים, אנטוניה ומישל, בלתי נשכחות, בדיוק כפי שדמותה של נוברה נותרת בלתי נשכחת, נדיבה, עוטפת ומתוקה כמו שהיא קשוחה וקשוחה.

לבסוף, המעבר הקשה לגיל ההתבגרות כאשר הבלתי ניתן לתיקון קורה, אך קונצטה הקטנה לא נכנעת לגורל הטרגי, בזכות האומץ והתקווה הבלתי מעורערת שלה בעתיד, בזכות עיניה שהצליחו להביט...מעבר ל- שמים כחולים!

NINO BELVEDERE

בשבילי התחיל הנסיון. זה היה כנראה יום חם, קיץ 1938 התחיל, הייתי בן שנתיים " ודודתי באה לקחת אותי. בתיק בד היא שמה חולצה ושני זוגות תחתונים, ואז לא מודעת לכל מה שיצאתי מהבית שלי. הייתי כל כך קטן שלא יכולתי להבין שהווייה קרוסיס שלי "יתחיל באותו היום".

מעבר לשמים הכחולים

פרק ראשון - בית האב

כיום זוהי חורבה ישנה בלתי מיושבת, חנוקה בקורי עכביש וכורסמת על ידי עשים, אבל לפני זמן רב, בנוברה, עיירה ששוכנת מתחת למבצר מלכותי בהרי מסינה, בסמטה ברובע אנגיה היה בית ליד המזרקה. דלת הכניסה נפתחה אל גרם מדרגות פנימי שהוביל לקומה הראשונה שם היה חדר קטן עם קרש עץ: זה היה חדר השינה. עלית למעלה והיה המטבח, אם אפשר לקרוא לזה כך. בפינה אחת היה לוח אבן שעליו הדליקה האש וחצובת ברזל ששימשה להנחת סיר הפסטה. מלפנים, תלוי על הקיר, שחור כזפת, שופל עץ, שתי מסננות, אחת קטנה ואחת גדולה, התנור לאפיית לחם, בצד חזה רקוב למחצה, שולחן, שני "פורצי" וכמה רעועים. כִּסָּא. לבסוף היה חדר, עם מרפסת קטנה המשקיפה על הסמטה, שבו בקושי היה מקום למיטת יחיד. החור הזה היה הממלכה שבה התגורר הסבא, שהתאלמן בשנת 1934. מתחת למדרגות נוצרה מחסה מאבן עם מכסה עץ. מאחר שלא היו ביוב, בוודאי שימשו האחרונים להפחתת הסירחון שהשתחרר. מטבע הדברים לא

היו בבית מים זורמים וחשמל, נוחות שאפילו לברונים לא היו באותם ימים. לידו היה שער עץ שהוביל לחווה שבה ישבו התרנגולות על היער.

בפינה זו, מחוץ לעולם, אמא שלי, שהייתה תופרת, גרה יחד עם סבי, שני אחים ואחות, כולם מבוגרים ממנה, נישאו וגם התגוררו בנוברה. אמי הייתה בלונדינית, רזה, שברירית מאוד במבנה גופה, היו לה תווי פנים מאוד עדינים ומה שהכי בלט בפניה, לבנות כמו חלב, היו שתי עיניים כחולות וגדולות, כמעט תמיד מפוחדות ועצובות. אולי מותה הפתאומי של אמה, כשהייתה בת עשרים וארבע, היה הגורם לשבריריות הפיזית והמוסרית שלה.

כמה שנים לאחר מותה של סבתי, אמי, הודות להתערבות של אחת מנשותיה, פגשה את הנסיך צ'ארמינג שלה. אבי השתייך למשפחת אצולה מבדיאבוקיה, שניהלה בית מרזח עם טבק ומצרכים. זו הייתה משפחה של עובדים קשה, ואבי היה, לכל הדעות, איש נאה מאוד, גבוה, כהה, בטוח בעצמו ויוזם. הוא גר בכפר רחוק מהעיר: הוא יכול היה להגיע לשם ברגל, בקצב טוב, תוך חצי שעה. אביו סחב פחם. האם הייתה אישה דינמית, בבוקר היא נסעה לנוברה עם הפרד לקנות את הסחורה שסופקה בחנות: טבק, מלח ומאכלים. היא תמיד התלבשה באלגנטיות עם צעיף שחור גדול על צווארה, ואפילו קנתה את העיתון כדי לעדכן את הלקוחות שלה. זו הייתה החנות היחידה בכפר ולא חסרה רווחה בבית ההוא, למרות שהיו שמונה פיות להאכיל.

בשעות הערב המאוחרות הוא עזר בראוותנות ללקוחות המוגזים כעת - ולארנקו - על ידי דילול היין בסודה צבעונית. מכיוון שלא תמיד ילדים יורשים את עבודת הוריהם, אבי למד את מקצוע הסנדלר. לאחר אירוסין שנמשך כמה חודשים, אבי ואמי, פעם שנישאו, הלכו לעשות את קן האהבה שלהם בבית ליד המזרקה ברובע אנגיה. כעבור תשעה חודשים בדיוק הגעתי לעולם הזה, ולפי מנהג דרומי קדוש, לקחתי את שמה של סבתי מצד אבי, קונצ'טה. למרות גילי הרך היה לי עור כהה ומקומט, תמיד בכיתי. מכיוון שלא הייתה לנו עריסה, סבא שלי נאלץ לערסל אותי בזרועותיו כל היום, ובלילה ישנתי במיטה הגדולה עם אבא ואמא שלי. לכל הדעות הייתי מאוד מכוער ובלתי נסבל. כמה חודשים לאחר מכן, כשראה שהעבודה במדינה מועטה, החליט אבי ללכת לעבוד בסרדיניה. כשעזב לאי השני הוא השאיר את אמו עם התינוק הבוכה ויצור אחר בועט ברחמה.

כשהייתי בת עשרים חודשים נולדה אחותי רוזה. השם היה של סבתו מצד אמו. בניגוד לקונצטה, רוזה - שוב לפי אמי - הייתה יפהפייה, לבנה וורוד בעור הפנים, שיער חום מסגר פנים הרמוניות מעוטרות בשתי עיניים כחולות ויפות: פרח, כמו שמה! עד כדי כך שכאשר

אמא שלי הלכה למזרקה להביא מים עם רוזה בזרועותיה, חברותיה שאלו אותה איך אפשר ללדת שתי בנות שונות לגמרי. – זו, רוסינה, כן, היית ביליאק, אבל השנייה... – זו, רוזינה, יפה, אבל השנייה... אמרו החברים בהעווית שפתייהם. בינתיים, במצב הזה המשכתי להיות חסר מנוחה, כאילו חשתי את התחושה המוקדמת של הנסיון שלי, אשר, תודה לאל, עבר, גם אם לא בהשלמה.

זי, כדי לספר את שאר הסיפור, ראשית, אני חייב להכיר לך את דודתי אנטוניה, בקיצור 'Ntuoia. היא הייתה אחותה הגדולה של אמי, היה הבדל של שבע עשרה שנים בין השניים. היא הייתה אישה נמוכה ושמנמנה, שיער מלוכלך נופל לתוך עיניה. פניו המוזנחות נראו מבוגרות ממנו ובמבט הריק שלו הייתה רק כל כך הרבה השפלה. בגיל עשרים, באותו גיל נישואין, היא נישאה לבן דודה הראשון, שחזר זה עתה מעבודתו במנהרת סמפיונה, שהתאלמן והיה לו בן בן שלוש. האיש הזה, דודי מישל, דודי מיצ'רי, היה אדם נמוך ונראה כמו העותק הפלבי של המלך ויטוריו עמנואל השלישי, הוא גר בבית שהיה בבעלותו ברחוב מאוד אופייני לעיירה עם מדרגות ברוחב של כמעט שני מטרים. זה היה בית יפהפה. בקומת הקרקע הייתה חנות הנגר עם דלפק מרכזי גדול עם סגחה, שני ארונות קיר שבהם הוא שמר רפס, אזמלים, גימלים, חריצים ומקמצנים, מחרטה לעגל את רגלי השולחנות שבנה, גלגל שחיקה אשר מוגש להשחזת מטוסים ולהבים, תנור עצים עם סיר להנזלת הדבק, לוחות מוערמים בכל מקום, כמה מסורים מחוברים לקיר, כמה קמענות מזל כמו פרסות, קרני עיזים ועורות צבים, בקיצור, אחד מ אותם מקומות שכעת הם שייכים רק לעולם הזיכרונות.

גרם מדרגות עץ הוביל לקומה הראשונה, שם היו שני חדרים מרווחים עם אריחי קרמיקה, מותרות באותם ימים, מזנון מעשה ידי דודי, ספה, שולחן וכמה כיסאות שזורים ברפיה, מעין חבל ירק. מהמרפסת הקטנה המשקיפה על הרחוב באמצע אוגוסט, כאשר עלתה תהלוכת העלייה לכיוון המנזר, אפשר היה לגעת ביד בראשה המוכתר של המדונה. לעומת זאת, מהקומה השנייה אפשר היה לראות את רוקה סלבטסטה ומלפנים, מבעד לסדק בין הבתים, אפשר היה להתפעל מהנוף הנהדר של ההרים שנמתח אט אט מעבר לשמיים הכחולים, עד שהגעת לים שבו, במיוחד בימי האביב הקרירים שבהם לא היה ערפל, אפשר היה לראות את וולקנו בקצה האופק ואז את ליפארי, סטרומבולי וכל שאר האיים: מחזה טבע, גלויה נוצצת בצבעים.

גרם מדרגות נוסף עלה לקומה הראשונה, שם היו המטבח וחדר השינה, הראשון המרווח מאוד היה מצויד בתנור עצים ללחם ותנור פחם מברזל יצוק לבישול. זה היה ללא ספק בית

יפהפה, מלבד אי הנוחות של המטבח ללא כיור עם ניקוז לביצוע מטלות הבית החיוניות ביותר. באותה תקופה כמה נוחות עדיין היו בלתי נתפסות. למעשה, המים נלקחו מהמזרקה הציבורית בקופסת אבץ ולאחר מכן נלקחו לקומה השנייה שם נשפכו לאגן טרקוטה גדול לשטיפת הכלים. מכיוון שלא היה ניקוז בכיור, הוחזרו המים מהאגן לקומת הקרקע והושלכו לאסלה. עבור אישה זו הייתה עבודה מעייפת מאוד. המצב השעבוד והמשפיל, עד גבול כל הסיבולת האנושית, הגיע לשיאו בזמן ארוחת הערב, כאשר דודה אנטוניה, מתוך כבוד לבעלה, נאלצה לאכול מאותה צלחת שבה אכל קודם לכן, ואולי גם בן הסנדק. חזר על אותו הדבר, אבל אין לי זיכרון ברור מזה.

הדוד מישל היה איש אפל וזועף, חרוץ כפי שהיה טיפש, היה לו פטיש מאבן חול במקום לב. מעולם לא ראיתי שביב של רוך או חמלה כלפי אחרים בעיניו. היא החזיקה את דודתה בבית לשמור על בנה, היא הייתה צריכה להכין לו אוכל, להתנהג כמשרתת שלו ולהגיד תמיד כן, כן, כן. הוא אפילו לא יכול היה להביט אל המרפסת אחרת היו צרות, בעוד שכמעט כל ערב אחרי העבודה הוא הלך לטברנה עם חבריו לשתות.

הוא חזר הביתה מתנווד, שטוף זיעה ובנשימה כל כך מסריחה שאי אפשר היה להיות בקרבתו. במקום זאת, דודתי, ליד אור השמן, חיכתה לו עד מאוחר בלילה בלי אפילו לאכול. כשהמלך הקטן חזר - לעתים קרובות אפילו לא היה לו כוח לטפס במדרגות - מותש היה נוטש את עצמו על שולחן העבודה המאובק ונשאר שם כל הלילה כדי להתפכח. דודה אנטוניה, למרות הכל, כיסתה אותו במעיל וישבה לידו באהבה לשמור עליו עד הבוקר. כך חלפו השנים ובתמורה לכל כך הרבה מסירות, היא אפילו לא יכלה ללכת לבקר את קרוביה כדי להימנע ממראות. הוא, קנאי, קטנוני ושתלטני, הלך לקנות לה חוט ריק, מסרקים, אטבים לשיער ועוד דברים, כדי למנוע ממנה לצאת מהבית. כשהם הוזמנו לטקס חתונה, הדוד מישל לא חזר הביתה עד הרגע האחרון ודודה אנטוניה לא יכלה ללכת לבד עד שהקרובים הצליחו לאתר את בעלה. מדי פעם הצליחו לשכנע אותו, פעמים אחרות הוא הגיע בזמן אבל אז, באמצע המסיבה, הוא נעלם ודודה אנטוניה, מאוכזבת ומצטערת, חזרה הביתה כולה בדיכאון. ככל שחלף הזמן, היא צברה מרירות ועצבות, לא יכלה לפרוק עם אף אחד כי הייתה מבודדת, והייתה טרף לכאבי ראש וכאבי שיניים נוראיים שעינו אותה במשך שבועות ארוכים.

יום אחד התקשר שכן, טוב וחסוד מאוד, לדוד מישל וגער בו על כל ההתעללות שגרם לאשתו לסבול: - אתה צריך להתבייש - היא צעקה לו - לגרום לאישה לסבול כך... אנטוניה צריכה. קח אוויר, אתה לא צריך להפריד אותה בבית, היא צריכה לצאת, ללכת למיסה,

ללכת לקרובים, כמו כל הנוצרים. מעל הכל היא צריכה לצאת לטיול, רק כך כאב הראש שלה יעבור... - השכנה עשתה הפסקה קצרה, ואז המשיכה ואמרה: - פחות משעה מכאן, הולכים במסלול פרדות, אנחנו יש קצת אדמה ובית קטן צנוע מאוד עם מטבח מתחת לגג ועוד חדר מעט לח שיכול לשמש כחדר שינה בקיץ. בארץ הזו יש צמחי אגוזי לוז, תאנים, מנדרינות, מנדלר, ענבים, זיזולה, תפוחים, אגסים, זיתים, בקיצור, כל דבר טוב מאת אלוהים.

כידוע לך, אחרי מות אחי אני צריך לדאוג לדודה שלי ואני כבר לא יכול לטפל בכפר, ולכן חשבתי למכור אותו. למה שלא תקנה את זה? כך לאשתך תהיה הזדמנות לנשום אוויר טוב... בתחילה הדוד מישל היסס אבל אז הוא הלך לבקר בו וגם השתכנע לקנות אותו. תוך זמן קצר נחתם החוזה והרכוש הפך לשלו. לפיכך, הדמות הדומה של ויטוריו עמנואל השלישי, יותר ויותר ממולחת ובוגדנית, הציע לדודה אנטוניה: - תלמד לקטוף תאנים ולתת להן להתייבש. כשתצטרך לכבס בגדים תרד לנהר ותשיג את המים הדרושים לשתייה ולבישול ע"י חפירת בור בחול כדי לטהר אותו. - נוכל לפרוש לגור בכפר: אעבוד כנגר עבור Vallancazza, Badiavecchia ו- Piano Vigna, המשפחות המתגוררות בכפרים הסמוכים סן בזיליו. זה יהיה לא נוח בחורף כשהנהר גואה במים אבל אני אתגבר על המכשול הזה. אתה, לעומת זאת, תוכל ליהנות מהכפר. במבטה מושפל, דודה אנטוניה, שוב, כפי שאתה רוצה, אני אעשה את זה, - *Cuomu tu voi, eu fazzu* - עשתה כמצוותה ענתה הילדה המסכנה בצייתנות.

פרק שני - לא מהעולם הזה

בראשית אביב 1936 עברו הילדה המסכנה ודודה מיצ'רי לקסטרנגיה, באזור הכפרי, ליד Badiavecchia, San Basilio - Vallancazza אפיק הנחל. בכפרים השונים של התפשטה השמועה שהוא עדיין פנוי ואנשים קראו לו לעבודות. באותם ימים היה המנהג, גם אם זה אולי נראה מוזר היום, שכשהיו צריכים שולחן, חלון, דלת או ארון בגדים, הם קראו לנגר ואירחו אותו בביתם: אלתרו לו שולחן עבודה. הם העמידו את העץ הדרוש לזמין. הדוד מישל הביא את הכלים ונשאר במקום עד השלמת העבודה.

הם קראו לו לכרות עץ והשאירו אותו לייבוש במשך כמה שנים. לאחר מכן הותקן גזע "Serra serra mastro dascio che dumè fagimmo a cascia" :העץ על קיר. הנגר החזיק את המסור מלמעלה ועוזר למטה מסור מסור או מאסטר גדול בואו נעשה את (החזה מחר).

גזע העץ הותקן על קיר. עם מסור ענק השיגו את הלוחות ועם אלה בנו חלונות, מיטות וארונות בגדים. כדי לעשות את העבודה הזאת הוא קם בשעה 4 ויצא לדרך עם התיק והמחטים שלו. כשהגיע לביתו, הציעו לו הלקוחות חלב טרי עם בצל ופרסת לחם. בצהריים צלחת פסטה וחתיכת גבינה. בשעת בין ערביים הוא הפסיק לעבוד והם נתנו לו קצת לחם. תוצרת בית כפיקדון ראשון לפני ששילם את החשבון ביום ראשון בנוברה.

חלפו כמה שנים והבן, טוריללו, גדל והבין ממקור ראשון שהוא לא מתכוון, בשום דבר שבעולם, לבלות את שארית חייו מבודד בכפר. הוא למד את המקצוע של אביו אבל רצה להתמחות ולהיות נצרנית. הוא הצליח לשכנע את אביו לשלוח אותו לעיר שבה הייתה אפשרות ללמוד את האמנות הזו. הוא עבר לקטניה ואחרי שנתיים של התלמדות הוא נעשה טוב מאוד, הוא הרגיש מוכן לעשות את העבודה הזאת, ומכיוון שהיה עכשיו בן תשע

עשרה חשב שהגיע הזמן שהוא יקים משפחה משלו. במשך שנים הוא הכיר בתו של רועה צאן והחליט להתחתן אבל זה מנוגד לרצונו של דודו מיצ'רי שהיה רוצה שבנו יתחתן עם אשה מהקאסטה שלו. באותם ימים, מדהים, אבל זה היה ככה: שאומן יתחתן עם בת רועה צאן היה מקור גדול של בושה. סכסוך גדול פרץ לפתע בין אב ובנו שדחף את טורילו להתנתק סופית מאביו ואמו החורגת. עם משפחתו החדשה עזב את הארץ ועבר לקומו שם. הרוויח הון בזכות עבודתו.

לדודים לא היו ילדים, ולכן, עם עזיבתו של טורילו, הם נותרו לבד. מי שסבלה הכי הרבה מהבידוד הזה הייתה דודה אנטוניה שבילתה את כל הימים בשיחה עם הציפורים, הזבובים והיתושים שזמזמו סביבה. במערה ההיא באזור הכפרי לא הייתה לו הזדמנות לדבר עם אף אחד. רק לרגל חגים חשובים כמו חג המולד, חג הפסחא או חג המדונה אסונטה באמצע אוגוסט, הוא הצליח לנסוע לעיר לבקר את אמי. באחד הביקורים הללו, לאחר שהתלוננה זמן רב על מצבה, היא הציעה לאחותה: - תרצה היקרה, שמתני לב שיש לך יותר מדי מה להתמודד עם שתי ילדות קטנות, הפקידי את קונצטה בידי כדי שתהיי. חופשי יותר להתמסר לקטנה. אקח אותה לאזור הכפרי שבו האוויר טוב יותר ואעשה לה טוב - אמא שלי לא הייתה בטוחה בהתחלה אבל אז, כמו תמיד, קיבלה את האופי שלה בקלות, לאחר התעקשותה הלוחצת של אחותה היא הסכימה.

בשבילי התחילה החוויה הקשה. זה היה כנראה יום חם, קיץ 1938 התחיל, הייתי בן שנתיים ודודתי באה לקחת אותי. בשקית בד שמתני חולצה, שני זוגות תחתונים ולא מודעת לכל מה שיצאתי מהבית שלי. הייתי כל כך קטן שלא יכולתי להבין שהווייה קרוסיס שלי יתחיל באותו היום. הלכנו במסלול הפרדות עד שאחרי חצי שעה או אולי יותר הגענו למקום הבודד הזה עם השם הלא מרגיע במיוחד (קסטרנגיה) (קסנדרה!) (כמעט כאילו כדי לחזות חוסר מזל, בקיצור השם כבר היה תוכנית שלמה, גם אם לא יכולתי להבין את זה באותו זמן. הבעל קיבל אותי בהתחלה יפה, הדודה קנתה לי מדי פעם כמה ממתקים כדי לזכות לטעמי וכשהיא התלוותה אליי לנוברה לבקר את אמא שלי היא תמיד אמרה לי בעקשנות שאסור לי לחזור הביתה אבל עדיף לגדול איתה שהייתה לבד ושהיא תהיה אמא שלי. לא יכולתי לעשות דבר מלבד לציית.

בינתיים, אבי חזר מסרדיניה, נשאר רק שבוע, מספיק כדי להכניס את אמי להריון, ועזב שוב. זה היה 1939 ובשנה שלאחר מכן נולדה אנטוניטה. אני עדיין זוכר במעורפל שדודתי אנטוניה לקחה אותי לנוברה כדי לראות את אמי וראיתי את אחותי בפעם הראשונה. רציתי להישאר בבית להתכרבל עם אנטוניטה הקטנה אבל דודתי, יותר ויותר שולטת בחיי,

נוקשה כמו חייל, אמרה לי: - טרנמו בבית, אני אעשה לך מטרה יפה - (בוא נלך הביתה, אני אכין לך בובה יפה).

כשהגענו לצריף הוא שם בידיים "קאופיטה" ממולאת עם עיניים אדומות צבועות ומפחידות. נבהלתי. זו הייתה תקופה שבה תמיד בכיתי כי רציתי לחזור לנובארה אל סבי ואמי, אבל לא הייתה דרך לשכנע את הדוד אנטוניה: הלב שלה היה מאובן וחירש לכל תלונה שלי. בשלוש השנים הראשונות בילינו הרבה בבית הכפרי בקסטרנגיה, שם לא הייתה נפש חיה, רק לעתים נדירות נראו נופשים בבתים הפזורים.

בימי ראשון הלכנו לכפר וביקרתי את אמי, את אחיותיי הקטנות ואת סבא מצד אמי. סבא היה איש נחמד עם שפם. הוא נשא עמו קופסת הרחה אותה הריח מדי פעם. בחורף היה לוקח אותי מתחת לגלימה ולוקח אותי לכיכר לקנות ממתקים ולטעום מהיין בטברנת סקיאנקאדיטה "שמעל בית החולים. בערב חזרנו לקסטרנגיה".

כמה ערבים הדוד הלך לעשות חזרות עם הלהקה, שם ניגן בטרומבון, אחר כך עזר לשתות בטברנה וחזר אל הכפר תוסס. 500 מטר מקסטרנגיה הוא התחיל לקרוא קונקטינה', נטואה. "...בינתיים, בבית, הכינה הדודה את סיר החרס לחימום המים על" החצובה. באמצע הבישול מזגו לו מצקת מים רותחים, אולי כדי להיפטר מהיין. במחבת ברזל דודתי הכינה את הבצל עם העגבניות לתיבול הפסטה. הבצל לא היה מבושל וגרם לי "...להקיא". תאכל, אחרת אני אקח את הרצועה ואתן לך את הגופות

באותם ימים אישה ממוצא ונציאני הייתה המיילדת של סן בזיליו. כשהנהר היה מבול בחורף, הדוד מישל נשא אותה על כתפו) סיאנקליה (כדי לבצע רכישות בבית המרקחת בנוברה. הוא עזר בבית ואמר "אנטוניה, תני לה צעיף, קר". "דודה מסכנה, אני לא יודע אם היא הבינה שהיא המאהב של מישל

הייתי עכשיו בן חמש, מבודד באזור הכפרי, בלי לדבר עם אף אחד הפכתי להיות כמו חיית בר. התביישתי בכולם. כשהלכנו לנוברה התחבאתי כי פחדתי מאנשים. השכנים הבינו את השינוי הזה ולכן יעצו לדודים שלי לשלוח אותי לגן. למרבה המזל הדודים השתכנעו. אז בוקר אחד דודתי שלחה את דודי מישל לקנות לי ביסקוויט ולשים אותו בסלסלת הקש הלבנה שסבתי מצד אבי נתנה לי. יחד עם הביסקוויט הוא הניח ביצה טרייה. הוא ליווה אותי למשתלה שנמצאת ליד מנזר הכפר. כשהנזירה פתחה את הדלת כדי לקבל את פניי, התחלתי לצרוח. מרוב פחד זרקתי את הסל על הרצפה, הביצה

התנפצה והשאירה לכלוך על כל הרצפה. דודה שלי הענישה אותי על ידי מכה חזקה ולקחה אותי הביתה. אז היום הראשון שלי בגן הפך גם האחרון שלי.

קרה, מגיל ארבע, שדודי היה אומר: - קונצ'טינה, לך לנובארה ותביא לי קרמיירי (תרופות הרגעה) (נגד כאב הראש. רצתי לאורך מסלול הפרדות כמו חמוס, עברתי ברובע גרקו, עצרתי לפעמים ליד המזרקה כדי להרוות את צימאוני, והגעתי לבית המרקחת "דו סורקיטו". הוא, הרוקח, נדהם ואמר לחבריו שתוך זמן קצר אני נוסע אל נוברה וממנו כמו ברק. בגיל חמש לקחו אותי לברצלונה על ידי קרובי משפחה רחוקים. שם ראיתי והקשבתי בהפתעה גדולה בפעם הראשונה... את הרדיו! הלכנו גם לחנות לקנות חתיכת בד בצבע אפונה. עוזרת המכירות הציעה: - קנה גם את הכובע ואת הצעיף הלבן. בסופו של דבר הם השתכנעו והמוכרת נתנה שני פיסות חינם של סאטן כחול ותכלת מבריק. למחרת לקחנו את הבדים לאמא שלי שהכינה את הבגדים תוך כמה ימים. בימי ראשון הרגשתי כמו בנותיהם של המרקוזות והברונים של נוברה.

בחורף 1941, בעיצומה של המלחמה, אבי, לאחר שסיים את עבודתו בסרדיניה, החליט עם חבר שלו לחפש את מזלו בעיר צפונית ולחיות על ידי חידוש עבודתו הישנה כסנדלר. הייתה תחושה באוויר שאמא שלי רוצה להצטרף לאבי וזה הפריע לי, עד כדי כך שיום אחד זחלתי מתחת למיטה שלה, התפשטתי והתבוננתי בשני גרגרי האורז, פטמות עתידיות עם גלדים כי דודה שלי מעולם לא שטף אותי. הם לקחו אותם ממני באלימות. אני זוכר שראיתי דם כי נפצעתי בעצמי. שמתתי בחזרה את חולצת הבד שהיה צריך יום ולילה, ואז את השמלה, ואף אחד לא שם לב.

לפני היציאה ניסתה האם לצאת מבית הסב לפי הסדר, מאחר והמסכן נותר לבדו. הוא "u lusu", חשב על התקנת אורות חשמליים, באותה תקופה זכותם של האדונים. בעבר שימש עם שמן. זה הפריע לדוד מישל: כמה ימים אחר כך הוא התקשר בתורו לחשמלאי ונתן לו להתקין גם את האור בביתו, אז כשהלכתי לכפר גם אני נהניתי מאור קטן במדרגות העץ התלולות. כשהייתי צריך ללכת לשירותים (לטריה), (בעצם חור פשוט שהיה בקומת הקרקע מאחורי המעבדה שלו, תמיד היו נערמים לידו ארונות קבורה, שדודי בנה כדי שיהיו מוכנים למקרה של בקשה.

בבוקר ה-1 במרץ 1942, לבוש בסאטן כחול עם שרוולים תכלת, יחד עם דודי וסבי תור, ליוויתי את אמי ואחיותיה הקטנות לסניף הדואר בפיאצה די סן סבסטיאנו, כלומר, כן, ל-

אוטובוס, שייקח אותם לתחנת הרכבת ויגליאטורה. אחותה רוזה בת ה-4 לא רצתה לעלות ודודה, כדי לשכנע אותה, אמר לה: - אם לא תעלה את תחלי - אני מפליץ אותך פעמיים)

אני, הבכור, בהשפעת דודתי, לא עזבתי ונשארתי בנוברה. לא יכולתי להפסיק לבכות. חיפשתי נחמה בזרועותיו של סבי. גם הוא נשאר לבד ובאותו יום נשארתי איתו כדי לארח לו חברה. לאחר כעשרים יום הגיע המכתב הראשון של האם שסיפר על הצלחת הטיול. אבא מצא לה דירה נעימה עם מים בבית ותנור גז, משהו חדש עבורה. בהמשך הסיפור, יום אחרי שהגיעה היא התקשרה למספרה עד הבית כדי שתספור לה תספורת אופנתית. בכפר כמעט כל הנשים לבשו את שיערן הארוך עם טופ. בקיצור, אמא שלי הייתה שמחה ומרוצה בפעם הראשונה בחייה. בסוף הסיפור הוא המליץ לי על דודתו. הוא בהחלט לא דמיין את הסבל שלי בקסטרנגיה.

יום אחרי שעזבנו, דודה אנטוניה לקחה אותי חזרה לאזור הכפר ואמרה לבעלה לקנות לי את הספר לכיתה א' כדי ללמד אותי לכתוב כדי שאוכל ללכת לכיתה ב' באוקטובר במקום לכיתה א'. מסכן אני: לא יכולתי לשחק יותר, אבל הייתי צריך להשקיע את זמני בכתיבת מכירות פומביות ומספרים. מדי פעם עברה המורה בקסטרנגיה בדרכה חזרה מסן בזיליו, שם לימדה. שמה היה מריה, היא הייתה בתו של קפטן שדודתה הכירה. הוא הציע לה כוס מים. בינתיים הראיתי לה את המחברת והיא נתנה לי ליטוף. היא הוציאה עיפרון אדום מהתיק שלה וכתבה "כל הכבוד". איזו שמחה, איזה אושר לראות את עצמי משבחים, וזה יוצא דופן עבורי. כל יום נעשיתי מלנכולי יותר, התחננתי שייקחו אותי לדודים וסבא וסבתא מצד אבי, אבל דודה שלי אמרה שזה לא הכרחי.

הוא פחד שאספר להם איך מתייחסים אלי ומאכילים אותי. למעשה, האוכל לא הספיק לילדה קטנה שנאלצה לגדול ולהתפתח: בבוקר נתנו לי חתיכת לחם קשה עם גבינה, בצהריים סלט עגבניות ושני זיתים. בערב, כשבעלה היה שם, דודה אנטוניה בישלה פסטה עם רוטב מאולתר על בסיס בצל חי. ואם לא אוכל את זה הסתכנתי לקבל הרבה מכות. לגיוון, ערבים מסוימים הוא בישל פסטה ושעועית או סוג של פולנטה רכה ורכה. רק בחג המולד, השנה החדשה, הקרנבל והפסחא הם הרגו תרנגולת או ארנב. בינואר הם הרגו חזיר שממנו השיגו סלמי חריף ושומן חזיר, אבל היה צריך לצרוך אותם טיפה אחר טיפה אחרת הם לא יספיקו לכל השנה. מדי פעם בימי ראשון דודי היה קונה איזו טריפה מלוכלכת, שגם עכשיו, רק מלחשוב על זה, מגעיל אותי, או כמה מעיים מגולגלים על ענף פטרוזיליה, הצדפות, שטוגנו אז. כולם היו מאכלים זולים כי לדבריהם אסור לנו להיות בזבזניים כמו סבא וסבתא שלנו והם חזרו ואמרו לי: - אתה מבין, תמיד יש להם מחבתות

מלאות בנקניקים ובדגים מלאים, הם אוכלים ושותים. אנחנו חייבים להתרחק מהאנשים האלה - הם אמרו - הדודים שלי חששו שקרובים אחרים ישכנעו אותי להתעקש להצטרף לאמי ואבי ביבשת. הם כל כך ניסו לגרום לי לשנוא אותם שלפעמים, כשפגשתי אותם, שמתי את ידי על העיניים כדי לא לראות אותם.

ספטמבר הגיע והייתי צריך לגשת למבחני הכניסה לשיעור ב'. הדודים שלי לקחו אותי לכפר, הם התייעצו עם השוער שישגיח עלי, המורה שאהיה בכיתה ב' והמורה של ועדת הבחינות. כולם הביאו ביצים במתנה כדי להבטיח את הקידום שלי. מעולם לא היה לי קשר עם האנשים האלה, בכיתה היו כמה שולחנות עץ דו-מושבים עם קסתות דיו. איתי היו עוד בנות שעברו בחינות מתקנות. הם גרמו לי לפתור בעיות חיבור וחיסור על הלוח. גם קסת הדיו וגם הלוח היו חדשים לגמרי עבורי. רעדתי כמו עלה מרוב פחד ומבוכה, לא ידעתי איך לפתור את הפעולות, כי דודה אנטוניה לימדה אותי רק לכתוב את המספרים מאחד עד עשר. אחר כך ביקשו ממני לכתוב משפט, מחשבה קטנה במחברת, אבל לא ידעתי מאיפה להתחיל. ברגע שהבלגנים האלה נגמרו, השוער לקח אותי הביתה. הדודה שאלה אותה איך עבר המבחן והשרת השיבה שזה לא הלך כל כך טוב, אבל השיפוט הסופי תלוי במורים.

למרבה ההפתעה, התוצאה הייתה חיובית והתקבלתי לכיתה ב': הייתי מוכן ללכת לבית הספר, אבל התעוררה בעיית הסינר. הדוד מישל הלך לחנות ביום הקודם וקנה שארית של בד שחור. דודה אנטוניה הכינה לי את המדים תוך יום. היה צורך בכסף נוסף כדי לרכוש את התיקיה. לדודים שלי היה כסף אבל הם היו אובססיביים לחסוך אז הוא, הקמצן, עשה כמיטב יכולתו והכין לי תיקיית דיקט עם אטב לחלון. אפילו עט לא קנו לי. דודי בנה אחד עם חתיכת עץ דקה עם ציפורן מחוברת לקצה. הם לא יכלו להחליף את שתי המחברות ואת העיפרון ונאלצו לקנות אותם. ב-1 באוקטובר 1942 דודתי ליוותה אותי לבית הספר. תחילה היא הלכה לפודסטה כדי לבקש תעודת לידה שבית הספר דרש בגלל שלא הייתי בכיתה. המורה הייתה מלאת חסד וקיבלה אותי בחום, אבל פחדתי ממנה, אולי בגלל שבמקום זרועה הימנית הייתה לה תותבת גומי עקב תאונה שהתרחשה בילדותה במפעל הפסטה של אביה. הוקצה לי מקום בשורות הראשונות. חבריי החדשים, שלא ראו אותי שנה קודם לכן, מסוקרנים מנוכחותי, מלמלו ביניהם: - מדוע זה גורם לסיקה? - מי זו הילדה הקטנה והצנומה הזו. (מאוד נבהלתי והתביישתי, לא יכולתי לפתוח את הפה ואפילו לא עניתי על השאלות שהמורה שאלה אותי באהבה

הייתי ילד פראי ולא היה לי אומץ לבקש לצאת לעשות פיפי, ופעם עשיתי בעצמי פיפי. אז כשהגעתי הביתה דודה שלי הרביצה לי כי היא נאלצה לכבס את השמלה שלי שבכל מקרה לא תתייבש בזמן למחרת. הימים חלפו וכל פעם חזר אותו הדבר. המורה, שגילתה את זה באמצע היום, שלחה אותי לשירותים, אבל לפעמים היא שכחה ולקחתי את זה על עצמי. חבריי לכיתה התעלמו ממני והתחמקו ממני כאילו נפגעת מהמגפה ואפילו לא ניסו להתיידד איתי.

הם הכירו זה את זה כי הם נפגשו בכפר, בעוד שהייתי צריך ללכת כמעט שעה כדי להגיע לבית שבכפר ולכן לא הייתה לי הזדמנות להתיידד איתם. הדודים הגיעו לעיר רק בימי ראשון כדי לפגוש חברים ולבלות איתם כמה שעות שמחות מול בקבוק יין. אבל רוב הזמן הדודה נשארה בבית כדי לקבל הזמנות עבודה לבעלה. בגיל שש הלכתי לאורך מסלול הפרדות הארוך בעלייה. באמצע הדרך עצרתי לקטוף חבורה של סיגליות מוקפות בעלים להציע למורה.

הגעתי מותשת לבית הספר. אחרי הצהריים חזרתי לאזור הכפרי מלווה בציוץ מחריש אוזניים של ציקדות ושמש קופחת, מבלי לפגוש מעולם נפש חיה.

נעלתי את עצמי במעון הזה ונשארתי לבד כדי לפנטז עם עצמי באווירה הפחות שלוהה הזו כשהדודה שלי הופכת יותר ויותר קפדנית כלפי. הדוד, לאחר שסיים לעבוד, עצר כמעט תמיד ליד הטברנה וחזר הביתה בשעת לילה מאוחרת, תמיד שיכור. לפעמים, דפוק מהרגיל, הוא היה הולך לאיבוד ולא חוזר הביתה. דודתו וכמה שכנים הלכו לחפש אותו באמצע הלילה לאורך הנחל עם אור הפנסים. כשמצאו אותו מתמוטט על הקרקע שכנעו אותו ללכת הביתה.

בינתיים, לא יכולתי לעשות שום דבר טוב בבית הספר. בסוף הרבע הראשון המורה חילק את תעודות הדו"ח, אז עם הסמל הפשיסטי ולצערי עם כל המקצועות הלא מספיקים: התעודה שלי הייתה הענייה בכיתה. כדי לעודד את דודתי אמרתי לה שגם תעודות הדוחות האחרות דומות לשלי ודודה שלי כמעט לקחה את הפיתיון. אז יום אחרי יום אזרתי אומץ לבדי ובכיתה ניסיתי להתיידד עם כמה חברים לכיתה. רציתי לגשת אליהם, אבל הם הוציאו אותי מהשיחות שלהם, אולי בגלל שבעיניהם הייתי ילדה כפרית ענייה.

פרק שלישי - משחקים על החול

בשנים שביליתם בבדידות בקסטרנגיה, לא חלף הזמן כי הדבר היחיד שאפשר לעשות זה להקשיב לציוץ הציפורים כל היום ובקיץ לציוץ מחריש האוזניים של הציקדות, כשהסירוקו התגנב מהים. לאורך שביל הזגזג של הנחל ולהעלות את העמק באש. החיות של הכפר היו חברים שלי. אז ביליתי את זמני בפנטזיות. בניתי עולם משלי החל מהדמויות שהופיעו לי על רקע השמיים או בין ענפי העצים: חיות בר שדיברו, אבירים שהנחתי ואז עם שלי כוחות קסומים גרמתי להם ליפול, צפיתי Headsaver-בשורה על שפת סלע בהם נהרסים מפחד. ואז הפכתי את הסלע לדרקון שהתנתק לפתע מההר ועף גבוה הפיץ אימה ברחבי הכפר. שיניתי את העננים, שהפכו לסירות מעופפות ונסעתי בשמיים במחשבה על מעבר לים הרחוק, שם חיכו לי אמי ואחיותיי. סרטנים שיצאו ממי הנחל ותפחו עד שהפכו לבעלי חיים ענקיים שאף עקרו את הצמחים כשהם התקדמו בנחל.

לפעמים נזכרתי בפניה הלא נעימות של דודתי אנטוניה. היא לא אהבה אותי, היא לא אהבה אותי ושנאתי אותה: אמא שלי הפקידה אותי בידי אחותה, אבל היא גם הבטיחה לי שיום אחד היא תבוא לקחת אותי: בגלל זה טיפסתי לעתים קרובות על עצים, סרק את האופק, בתקווה לראות אותה מגיעה על גבו של סוס לבן עם אבי. בכפרים הסמוכים סן בזיליו ו-ואלנקזה עזבו כולם. נותרו רק נשים, ילדים וכמה זקנים. הם היו כפרים דוממים שהחיים בקושי נגעו בהם. הזמן עצר ואנשים האמינו שהכל ישתנה, שיום אחד, ברגע שהמלחמה תסתיים, הציוויליזציה תעשה את כניסתה המנצחת לתוך נחיל הבתים הפזורים, המתים והרעועים. הייתי רוצה שיהיו לי חברים, לדעת שאני לא לבד ונטוש, להיות מסוגל להיות מוגן, לדעת שאני יכול למצוא מחסה בבתיים של אדם זה או אחר.

אפילו לא הייתה לי הזכות להגיד שאני בלי משפחה, שההורים שלי היו רחוקים על החוף הנגדי של הים, מעבר לכחול האינסופי הזה, שביני לביןם היה כמו הר גבוה ובלתי עביר. במקום זאת נאלצתי לגור עם דודה שלי שהתעללה בי. כשחשבתני על זה וראיתי אותה מופיעה, היא הרגיזה אותי עם הקול הצורמני והאכזרי הזה. קול שנשמע לצעוק, לצעוק, להעליב ולהתעלל.

אפילו החיות פחדו מהקול שלו. רק עם בעלה היא הורידה את פסגה ועוצמת קולה השתנתה לחלוטין, והפכה לפליעת כבשה. דודתי חשבה שילדה קטנה לא מסוגלת להבין מה קורה סביבה. לא רק שהבנתי הכל, אלא יתר על כן, לא שתקתי או פסיבי. זה היה קרב מתמיד. מאבק אינסופי ומתיש. מדי פעם חשבתי על העתיד: היא הייתה זקנה וחסרת אונים, הייתי צעירה וחזקה, אבל למרות הכל לא הייתי מתייחס אליה רע, זה לא היה חלק מהטבע שלי.

לפעמים הייתי מתקרב לנהר שם הייתי מוצא אנשים שהולכים לכבס בגדים, לעשות את הכביסה, כלומר, כיבסו את הסדינים והשמיכות, קודם כל משרים הכל באפר. או כשאחרי תקופת הגזירה באו לשטוף את צמר הכבשים וייבשו אותו בשמש כדי להלבינו ואחר כך ממלאים בו את המזרונים של המיטות. הלכתי לאסוף את הפתיתים שנותרו בין האבנים על החוף והלבשתי איתם את בובת הסמרטוטים שלי. כשלא ידעתי מה לעשות, התחלתי להרים את האבנים על גדת הנחל בחיפוש אחר הסרטנים, חיברתי אותן במיומנות עם האצבעות מעל ראשי, כדי למנוע מהציפורניים שלהן לצבוט את אצבעותי. לקחתי אותם הביתה ובערב כשדודתי הדליקה את האש צליתי אותם ואכלתי אותם: בשבילי זו הייתה ארוחת ערב מיוחדת. לפעמים במקום סרטנים, ברגע שהאבן הוסרה, צפרדעים קטנות מבועות ירו כלפי מעלה בקפיצה אנכית, וגרמו לי לקפוץ מפחד. חשבתי שהם חברי למשחק ולפעמים אפילו התחרטתי שנאלצתי ללכת, השארתי אותם לבד בחושך כל הלילה. כשהייתי צריך לחזור הביתה בערב קראתי בקול לדוד מישל, תוך ניצול ההד שנוצר בעמק. לפעמים בקיץ כשהייתה משפחת סקרדינו שהתגוררה בבית יותר במעלה העמק, הייתי הולך לבקר אותם. שיחקתי עם מימה שהייתה הצעירה מבין האחים.

גופי נהג לבנות כיסאות ושולחנות לבובות. כמה נחמד היה לבלות כמה שעות בחברה. בבוקר התקשרו אלי כשהלכו לצד השני של הנהר להביא חלב. היה להם את הדלי למלא, קונסטינה "הסתפק לראות אותו חולב אותו. בעל הפרות, מיקה א קפלה, ריחם עלי והציע " לי חצי כוס. בבית דודתי ראינו חלב פעמיים בשנה: כשהיא הכינה ביסקוויטים ובפסחא כשהיא הכינה יונים עם ביצת הטבעת הצבעונית. כשהחלב רתח רפרפתי ממנו כל חלק

אחרון. בחדר הבית הכפרי הייתה מיטת הדוד, אם אפשר לקרוא לה מיטה, כשהקרשים מונחים על שני גבונים מברזל עם מזרון קש, כיון שהשאירו את השערות סוס בנוברה. נאלצתי לישון על מזרון קש עם רק שמיכה צבאית ישנה מלמעלה, שמנונית ומרופטת. הלכתי לישון עם חולצת קנבס שלבשתי גם במהלך היום בלי תחתונים. אי אפשר לתאר את הקור שסבלתי מדי לילה. כשירד גשם, היה צריך להציב מכולות כדי לאסוף את המים שחדרו מהגג. אם הייתי צריך לעשות פיפי בלילה, הייתי צריך לצאת מהבית ולעשות את זה ליד המדרגה. אם לא הייתי מבין, למה אני חולם, ועשיתי את זה על מזרון הקש, בבוקר גם הייתי חוטף הרבה מכות. גם דודה אנטוניה הלכה לישון כשהיא לובשת את אותה חולצה שהשתמשה בה במהלך היום, בעוד הדוד מישל התכרבל כמו שאמו עשתה.

טקס השינה התקיים לפי הטקס המקובל: קודם הלכתי לישון, אחר כך הגיע תורה של הדודה, אחר כך הוריד הדוד את המכנסיים ואת תחתוני הקנבס עם הפסים. עם החולצה הרופפת למדי שלבש במהלך היום ניגש לכיוון המיטה וכיבה את מנורת השמן שהונחה על שולחן על הקיר. אני, שהייתי שובב, העמדתי פנים שאני לא מסתכל והצצתי בכל מקרה: כשהתכופף לכבות את הלהבה ראיתי את הצללית שלו מוקרנת על הקיר, כמו צל סיני, כשהדינג-דון תלוי. – הו, כמה זה נחמד! – אמר, כי כל היין ששתה חימם אותו כל כך. ליד מיטתם היו שני כובעים, כלומר שני סלי קנים גדולים שבהם שמרו את התאנים המיובשות. הם כיסו אותם בסמרטוטים מלוכלכים ושמנוניים ועל האחרונים היו תחתונים נקיים של הדוד. בקופסה ליד מיטתי הם שמרו לחם וצעף שעטפו לי את הראש כשהלכתי לבית הספר בחורף, את התחתונים שלי ושל דודתי. השתמשתי בהם רק בימי ראשון כשהלכנו למיסה בנוברה. הדודים שלי אמרו שאנחנו לא צריכים ללבוש אותם בכפר כי אנחנו נשחק אותם ללא תועלת.

בינואר הרגו את החזיר. הם הכינו כמה נקניקיות והמליחו את השומן החזיר. כפות הרגליים המבושלות נשמרו בסיר טרקוטה טבול בשומן חזיר. הם נאכלו בדרך כלל בחודש מאי עם שעועית רחבה טריה, כי באופן מסורתי לא ניתן היה לאכול אותם לפני כן. פעם, זה היה באפריל, שאלתי את דודתי על זה כי הייתי מאוד רעב ולא ידעתי מה לאכול עם לחם. דודה שלי התחילה לצרוח שהשתגעתי. יום אחד כשחזרתי מבית הספר, פגשתי את אופליה עם אחותה לאורך מסלול הפרדות. הם איבדו את אמם וחזרו עם אביהם מצרפת.

הם היו הרבה יותר חיוורים ממני, ריחמתי עליהם ואמרתי להם: כנסו למקום שבו אני גר, בזמן הזה דודה שלי יוצאת ומשקה מים, בתנור יש סיר עם אוכל, קחו אותו, תאכילו את עצמכם אבל לא. אז לא אגיד שום דבר לאף אחד. – הם הודו לי, ומונעים מרעב, עקבו אחר

עצתי ללא היסוס. במאי, כשהדודים בישלו את השעועית הרחבה, הם הלכו לקחת את רגליו של החזיר ובמקום זה מצאו רק את הסיר עם השומן החזיר: מתוך מחשבה טבעית שזה אני, במשך ימים רבים הם השתוללו עלי כדי לגרום לי לשלם. בפעם ההיא הרגשתי גאווה רבה כי בפעם הראשונה הייתה לי תחושה נעימה שניצחתי בקרב גדול נגד תאוות הבצע שלהם. בשל חוסר ההיגיינה, פרעושים שלטו ללא הפרעה בכל הבית. הם עקצו לי את הצוואר בלילה ודודה שלי משחה אותי בשמן זית כל ערב כדי למנוע מהפרעושים למצוץ לי את הדם. בבוקר הצוואר שלי נראה כמו צבוע. כמו דודה שלי, גם לי היו כינים, לאחר שלא התרגלתי לשטוף את הראש. מצד שני, דודה שלי נהגה לסלסל את השיער שלי ולשמן אותו במים וסוכר כדי לשמור על עיצוב.

חבריי לכיתה, לעומת זאת, תמיד היו נקיים. אפילו העניים שבהם לא היה מלוכלך כמוני. המורה גם תרמה לעבודת ההדחה לשוליים בכך שהרחיקה אותי מכולם לשולחן האחרון. הגוף שלי היה מלוכלך בצורה שאין לתאר. שטפו אותי בנהר פעם בשנה, לרגל פסטיבל פראגוסטו, החשוב ביותר בעיירה. פעם כשחשבתי על אמי, הייתי בערך בן שבע, נפלתי לתוך האפר הרוחח של הפלטה. שרפתי את יד ימין ודודה שלי לא לקחה אותי לרופא אלא טיפלה בי בצמחי מרפא כל יום. היו לי שתי בועות דומות לשתי ביצי יונים, צרחתי מכאב אבל היא לא זזה. נראיתי כאילו מכרסמים אותי על ידי עכברים.

התאוששתי בנס אחרי כמה חודשים ועדיין יש לי את הסימנים לכך. במהלך הלימודים, כשהייתי על המרפסת ביום ראשון אחד, ילדה קטנה שירדה שאלה אותי אם אני רוצה ללכת איתה לשיעור הקטכיזם של העלמה וינצ'נזינה. לא ידעתי מה זה כי דודה שלי לקחה אותי למיסה רק בחגים הכי חשובים, לא הבנתי מה המשמעות של ללכת לכנסייה. כומר, האב בואמי, גר מול הבית שלנו, אבל פגשתי אותו מעט מאוד פעמים והבטתי בו באי רצון. דודתי חזרה ואמרה לי בחילה: "אם תדברי איתו, הכומר הזה יחתוך לך את הלשון". עם זאת, ביקשתי וקיבלתי במפתיע רשות לקחת שיעורי קטכיזם. מיד הרגשתי בנוח בסביבה הזו. העלמה נתנה לי חוברת ועיתון. הרגשתי שמחה עצומה לשמוע על ישו. יום אחד הוא אמר לי שהוא יכין אותי לטקס הקודש הראשון שלי. דיברתי על זה בבית ואמרו לי שאני עדיין צעיר מדי. עניתי, משקרת, שכל הבנות בקבוצה היו עושות את זה. במציאות הם כבר אושרו, אולם הגברת הצעירה ואני נשארנו בהסכמה וקבענו את התאריך עם הכומר של סן ניקולה: היום של קורפוס קריסטי.

התעוררה בעיית השמלה הלבנה, אבל מישהו הודיע לדודה שהנזירות שוכרות אותה. היום המיוחל הגיע: בבוקר הוא ליווה אותי לצום בכנסייה. היא חשבה שהבנות האחרות

נמצאות שם כי היא מעולם לא לקחה יוזמה ליצור קשר עם הגברת הקטכיזם. כשהבינה שאני לבד, היא העליבה אותי: "שקרן, גס רוח". גם המורה שלי הייתה במיסה באותו בוקר עם אנשים אחרים. כמה נשים שנכחו הרגיעו אותה. הכומר הגיע ולקח אותי ביד ולקח אותי לקודש לווידוי. הוא אמר לי מילים יפות שלא שמעתי מעולם. הרגשתי שאני טס לגן עדן ואמרתי לעצמי: "זה לא נכון שכמרים גוזרים לשונות, להיפך הם יודעים להבין את הסבל של ילדה קטנה". "לו יכולתי הייתי מחבק ומנשק אותנו בשמחה

הוא גרם לי לומר חמש שלום מרי בתור תשובה וחזרתי לכיסא שלי. מיד שאלה אותי הדודה מה אמרתי לכומר ששהה שם כל כך הרבה זמן, ואמרתי: "העלמה לימדה אותי שהווידוי הוא סודי - - כן, אבל אתה חייב לומר לי בפעם הראשונה - התעקשה ההרפיה. אין סיכוי. הייתה מיסה, הקודש ובדרך החוצה הכריחו אותי לנשק את היד של דודי ולהגיד: בברך אותי בבקשה". "התחלתי עם סבא שלי, תמיד אותו ביטוי, אחר כך הסתובבתי עם " כל קרובי המשפחה. דודה גאטנה נתנה לי חוברת. הייתי רעב, אבל אף אחד לא הציע לי אוכל. בדרך כלל, לאחר שהטקס הסתיים, נהוג היה ללכת לבר כדי להביא גרניטה עם ביסקוויטים, אבל הם התגברו על המניה לחיסכון: בצהריים אכלנו צלחת פסטה ואחר הצהריים הלכנו לצלם כי קרובי המשפחה הציעו לשלוח תמונה של אמא

סיימתי את השיעור השני ועברתי עם ציונים נמוכים מאוד. באותה שנה נאלצנו להישאר בכפר כל הקיץ. התנגדתי: "לפחות בימי ראשון אני צריך ללכת למיסה ולבקר את סבא שלי שהוא לבד - הוא היה איש טוב מאוד, סבל מאסטמה. הבת הזניחה אותו, בין השאר מתוך

רשלנות, בין היתר משום שהותנתה בבעלה, שכעס תמיד על השכנים, קרובי המשפחה והחותן.

לקחתי את הכביסה לכביסה ולקחתי אותה לדודה שלי בסתר ממיכליו אחרת יהיו צרות. הוא אפילו לא חש אהבה לאביו: יום אחד הגיעה אחת מאחיותיו למחצה לקסטרנגיה כדי לספר להן שהוא מת". אם לא תעזבי, אני אבעט לך בתחת", הוא אמר לה.

כשהייתה מסיבה בכפר, הוצע לחברי הלהקה המוזיקלית ה"פצו דורו", גלידה שנקראת כך בשל עקביותה המיוחדת. דוד מישל, אף פעם לא היה ברור אם בגלל שהוא לא אהב את זה או בגלל שהוא נדחף למחווה יוצאת דופן של נדיבות, כשראה אותי עובר הוא קרא לי: "קונסטינה, בואי לקחת את הגלידה". וכך ניצלתי את ההזדמנות ליהנות, באותם מקרים נדירים, ממשהו טוב.

לפני זמן מה ד"ר קוסנטינו מבאסנו הזכיר לי פרט שאבד בזכרוני. בזמן שהלהקה ניגנה ברחובות העיירה, הילדים ניסו להצטרף למצעד. אבל כדי להצדיק את נוכחותם היה צורך להכיר "חבר". כדי להוכיח זאת, הוא החזיק את ידו בכיס הז'קט שלו. בדרך זו הלכתי "בעקבות דודי מישל, בעוד ג'יאני קוסנטינו, בנו של מורה בבית ספר יסודי וחסר אב, שמר את ידו בכיסו של מנהיג הכנופיה.

בעיצומה של המלחמה, כמה פצצות החלו ליפול בנוברה. כולם ברחו וכמה מכרים מצאו איתנו מקלט בקסטרנגיה. בשבילי זו הייתה מסיבה כי יכולתי להיות בחברה. מדי פעם אפשר היה לשמוע את שריקת הרסיסים. כמו כן הגיעה הבשורה הטרגית כי בנו של הבעלים של הקונדיטוריה באורלנדו נקרע על ידי פצצה. האם בדומודוסולה, בהריון רביעי, נותרה לבדה עם רוזה ואנטוניטה. אבא שלי נקרא לחזור לסיציליה כדי להיות ברסגלייר. כמה חודשים לאחר עזיבתנו נודע לו כי אמו ילדה ילדה קטנה בשם אמה וכי יש לו אפשרות לחזור הביתה מכיוון שהוא צפוי לקבל פטור עם ארבעה ילדים.

לרוע המזל, כשהגיע לדומודוסולה הוא מצא הפתעה מרה: אמה הפסיקה לחיות לאחר ימים. כעבור יומיים נאלץ לחזור לחזית. כמה חודשים לאחר מכן - זו הייתה תקופת אי 12 הוודאות וחוסר היציבות שלאחר ה-8 בספטמבר - הוא הצליח להימלט מהשירות הצבאי וחזר לנובארה לחכות לסיום המלחמה כדי להצטרף לאמו. הוא פתח חנות סנדלרים קטנה. כל יום הלכתי לראות אותו. ביישנית אבל ממולחת לגילי, הייתה לי האינטואיציה שאבא

הולך לשכב עם אישה נשואה אבל עם בעל צבאי. יום אחד נכנסתי לקופות ברחוב העלייה בפיאצה ברטולאמי. האדם מהחנות הבאה שוחח עם אבא. התנפלתי באצבע המורה והאמצע שלי כשהיא מצביעה על מנת לעקור את עיניו של אבי שבגד באמי. השכנה הצליחה לעצור אותי, בעוד אבא שלי אמר בחיוך "תתעסק בעניינים שלך". בשנת 44' נולד... ילד כהה שיער, מתולתל כמוהו

בבדיאבצ'יה סבו מצד אביו חלה בסרטן הקיבה. קיבלתי אישור מדודה שלי ללכת לראות אותו. לעתים קרובות ירדתי מקסטרנגיה והלכתי את הקטע שלאורך הנהר. אני זוכר אותו במיטה, שליו. סבתא עדיין הייתה עסוקה בחנות ויכלה להקדיש לה מעט זמן. היא הניחה בידו ענף זית כדי לגרש את הזבובים, אבל הוא החמיר וכבר לא היה לו כוח ואני גירשתי אותם ממנו. ב-2 בנובמבר 1944 בגיל 66 הוא טס לגן עדן. אבא עדיין היה בסיציליה. גם דודיו השתתפו בהלוויה.

מדי פעם קיבלתי כמה מכתבים מאמי. ב-45' אבא חזר לדומודוסולה וב-46' נולד אחי ג'וזפה.

פרק רביעי - שמן, קורי עכביש ועין הרע

מלחמה השתוללה בכל העולם, התקשורת הייתה קשה וכבר לא שמענו מאמא. למזלי, אבי נזכר לסיציליה בחיל ברסגליירי וכשהיו לו כמה ימים של חופש הוא בא לבקר אותי. בגלל המלחמה היו הרבה אנשים בכפר. העקורים נשאר בדרך כלל חמישה עשר יום, אבל אז עמדה העיירה בסכנת הפצצה והם העדיפו להישאר בכפר כל השנה.

מדי פעם מצאתי מקלט אצל האנשים האלה. הייתה משפחה עם ארבעה ילדים שתמיד הייתה במצב רוח טוב למרות שחסר להם אוכל. ראיתי את תאוות הבצע של דודי שהיו להם כל כך הרבה תאנים מיובשות ולא נתתי לאף אחד: לקחתי חופן יפה והבאתי להם בסתר. שמרתי עבורם חלק מהשעועית שנתנו לי לארוחת בוקר. אפילו לחם קשה: פרוסה שדודתי הניחה לי בכיס לפני שהלכתי לבית הספר חלקתי עם אותם ילדים ובתמורה הם נתנו לי נייר לכתוב עליו, הם גרמו לי לשחק בנדנדה ואחד מהם בנה צעצועים, כיסאות ו מיטות לבובות שהיא נתנה לי ולאחותה הקטנה, בעוד שאחותה הגדולה הכינה לנו בובות סמרטוטים.

לפעמים קרה שירדתי לנהר, שם הלכו הנשים מהסביבה לכבס את בגדיהן באפר, ואני עמדתי שם והסתכלתי בפליאה על המדורה הדולקת כדי לחמם את המים במיכל מורם עם שתי אבנים גדולות. מעולם לא ראיתי את דודה שלי עושה את הניתוחים האלה. הוא כמעט מעולם לא התרחץ או הלך לנהר כשאף אחד לא היה שם כדי לא לחשוף את בגדיו השמנוניים והמלוכלכים מאוד.

פעמים אחרות התבוננתי בנשים שפזרו את הפשתן השזור בבית על האבנים במשך יומיים-שלושה. הם הרטיבו אותו וייבשו אותו תחת השמש הקופחת עד שהפך לבן. דודה שלי תמיד התקשרה אלי הביתה אבל העמדתי פנים שאני לא שומעת. במהלך המלחמה,

גם כלתה חזרה מטורינו עם ילדה קטנה. מתוך כבוד לסלווטורה, בנה החורג, התייחסו אליה כאל מלכה. באותה תקופה הם נשארו בכפר ולרגל המאורע הוציאה הדודה את הסבון הריחני, מגבות הפשתן, מייבש הכלים, המפה והמפיות כדי לעשות רושם טוב. במקום זה התייחסו אלי כאל משרת, שלחו אותי לעשות סידורים ולהביא מים מהמזרקה, כי שליחת אורח הייתה בושה.

חג המולד הגיע, ולפי מנהג הצפון, בבוקר קיבלה הכלה מתנה יפה מבייבי ישו לבתה: סט יפה של סירים וצלוחיות לבובה. שמחתי בשבילה, אבל באותו זמן התפקעתי מכעס כי הדברים האלה מעולם לא קרו לי. נהייתי חלש יותר ויותר. היו ענבים אבל אוי לאכול אותם: היה צריך ללחוץ אותם בשביל היין. יכולת לאכול רק את זה שנגנב מהשכנים. אגוזי לוז נאספו אבל כדי למכור אותם. אכלתי קצת בסתר כמו הסנאים ביער. הדודים שלי קנו חלב רק בחג המולד ובחג הפסחא כדי להכין ביסקוויטים ואני רפרפתי אותו עם כפית בזמן שהוא רותח. דודתי כמעט ולא הכינה לי ביצים מטוגנות. לעתים קרובות קיוויתי שהיא תטגן לי את זה: - בוא נעזוב את זה כדי שכשיש לנו קצת והטלת הביצים תעבור) הוא היה בחור צעיר ממסינה שהסתובב באזור הכפרי ואסף ביצים והעביר אותן כטריות (יכול למכור אותם ולקבל את הכסף - הוא אסף ביצים במשך חודשיים ואז מכר אותן

לאנשי מסינה שקנו את הביצים כנראה היה אפרוח בידיים. את התאנים היה צריך ללגום, רק כמה אפשר היה לאכול, את האחרות נשארו לייבוש בשמש כדי למכור או לשמר לחורף. בחודש אוקטובר הכינו ערמונים יפים בערב. אם נשארו קלופים, דודי היה משאיר אותם על השולחן בחדר הקטן) לא על הצלחת אלא על המחצלת המשומנת מהשמן שניזל מהמנורה (ובבוקר, כשקם בשעה ארבע ללכת לעבודה, הוא היה מעיר אותי ומגיש לי את הערמונים ואומר לי": אתה אוכל ארוחת בוקר. "צייתתי ואכלתי אותם מרעב, אבל היה להם טעם של שמן ובהכרח כאב לי בטן. הדוד התרברב: - אני אוהב את האחיינית שלי, אני אפילו מכין לה ערמונים כשעדיין מאוחר בלילה - במציאות לדודי הייתה שנאה בעיניו. לפעמים הם היו צהובים, אדומים לוחטים כשהוא כעס: גם אם הם קטנים, העיניים האלה פלשו לפניו. הם היו קטנים ועמוקים כמו חורים צרים ושנאה נשפכה מהם. בינתיים, הדיזנטריה והתולעים ניצחו. מדי פעם דודה שלי נתנה לי כפית שמן. זה מרחיק את Mazzai - "התולעים, היא מלמלה כדי לשכנע את עצמה... ואז היא התחילה ב"פריצ'נטו כולם נוצריים. או un vermu gruossu quennu à pagana, ùa u mazzu chi sugnu או ביום שני אתה שומע, או ביום שלישי אתה שומע, או ביום רביעי אתה שומע, או ביום

אתה שומע Sabutu-אתה שומע, או ב Vinardi-חמישי אתה שומע, או ב matteia du jurnu של פסחא u viermu sturdudu a tierra casca.-

הרגתי תולעת שמנה כשהייתי פגאני ועכשיו אני הורג אותו כנוצרי. ביום שני הקדוש, ביום שלישי (הקדוש, ביום רביעי הקדוש, ביום חמישי הקדוש, ביום שישי הטוב, בשבת קודש, בבוקר יום הפסחא . (התולעת ההמומה נופלת ארצה).

אני לא יודע איך שרדתי.

כאן נפתח סוגריים.

עברו הרבה שנים והיו לי כאבי בטן. הלכתי לעשות צילומי רנטגן עם מכונות בגודל של חדר. הם נתנו לי טיפ לבן כדי לראות אם יש כיבים. למרבה הצער, לא ניתן היה לראות דבר. הרדיולוג אמר שזו דלקת בקיבה ונתן לי כמה תרופות פליאטיביות כדי להקל על הכאב. הגעתי למצב שלא יכולתי להכיל כף מים. הייתי בן חמישים בערך. פאולו, חבר של ארמנדו מפיאצ'נצה, הציע לקחת אותי למומחה. הוא הגיע גם לד"ר מאזאו. מכשיר הגסטרוסקופיה לא יכול היה להיכנס מעבר לגרון". אני לא יודע איך להציל את האישה הזאת, "אמר הרופא", הפילורוס סגור ". כל האנשים שעברו את הגסטרוסקופיה יצאו הרופא רשם לי תרופה חזקה למשך חודשיים. . IV מהחדר על רגליהם. אני על אלונקה עם כשחזרתי המכשיר עדיין לא עבר. עוד תרופה חזקה עוד יותר לשלושה חודשים.

חמישה חודשים לאחר הביקור הראשון המכשיר החל לפרוץ דרך הפילורוס". ג'ס "אמר ד"ר מאזאו. לאחר הסרת הצינור הוא שאל אותי שאלות רבות כדי להבין אם זה מולד או נגרם. התחלתי לבכות": אולי זה היה השמן שזיזי נתן לי מדי פעם בשביל התולעים". הרופא שם את ידיו בשערו": שמן? ואתה עדיין חי ". "בהמשך הטיפול חזרתי מדי פעם על הגסטרוסקופיה.

הודות לדוקטור מזאו שהציל את חיי, עכשיו שנים מאוחר יותר אני יכול ליהנות מאוכל רק עם תרופות בלימה.

כשמישהו קרא לה מהמרפסת, דודתה המשיכה להסתחרר. לאחר מכן הם המליצו לה לקחת כוס קטנה של פרוקווין על בטן ריקה. היא שכנעה את בעלה לקנות אותו ובבוקר היא נתנה לי גם כוס.

יתר על כן, אמונות טפלות שלטו גם בבית ההוא. לדודו תמיד היה כאב ראש מהיין ששתה, אבל לדבריו הסיבה הייתה עין הרע של מישהו. האשה נאלצה להרחיק אותו: היא לקחה צלחת עם קצת מים, שפכה פנימה קצת מלח וטיפת שמן ואז התחילה עם בוא לבית הזה ותגרש את *Ogliu biridittu, ogliu santissimu* - הפריצ'נטו לכאב הראש צא החוצה וגרש את הממוקה הזו) ...שמן מבורך, שמן *morocchiu, ogliu biriditto*, זה קודש, היכנס לבית הזה ותגרש את עין הרע הזאת, שמן מבורך, התחזק וגרש את השטן הזה...).

כתם השמן המבורך הזה, ככל שהתרחב, מרחיק, לפי אמונתם, את עין הרע. זמן קצר לאחר מכן זרקו מים בארבע פינות החדר וכאב הראש שלו חלף.

כדי לרפא פצעים, שולבו קורי עכביש עם שמן, ופיסת בשר קטנה להכנת מרק. התערובת המחרידה הזו הייתה, הם אמרו, בלתי ניתנת לטעות! בבוקר נתנו לי כוס מים עם מגנזיה. לאחר זמן מה, כולי רעד, נאלצתי לצאת אל הקור כדי להשתחרר. כשהתאוששתי שלחו אותי לאישה שעשתה קסמים: היא מדדה אותי מכף רגל ועד ראש עם חוט ואת הזרועות האופקיות שלי עם אותו הדבר. אם חלק היה חסר זה מנע את המוות באותה שנה.

גם אם בדרכם שלהם היה לדודים אמונה באלוהים, בקדושים, במדונה. מדי שנה ב-8 בספטמבר הם צעדו לטינדארי, אל המקדש המוקדש למדונה השחורה במרחק של כארבעים קילומטרים מהעיר. כבר מגיל חמש הייתי צריך לעשות תשובה.

לרגל העליות לרגל למקדש טינדארי, יום לפני שהדודה הכינה את הקאפיני (כפכפים) מסמרטוטים. הדוד הלך לצוד בדייקנות והביא הביתה ארנב בר אחד או שניים לבשל. כדי לעשות רושם טוב הכינה הדודה גם חצילים ממולאים. הוא הסתכל במראה וניקה את פניו היה באופנה והתרגלתי לקרוא "Where is zazà, my beauty" עם מטלית. בזמנו השיר לו "zizi".

יצאנו לטינדארי בסביבות אחת עשרה בערב כדי להגיע עם עלות השחר. עייף ומותש מרוב שבריריותי, ביקשתי הרבה פעמים קצת מים מתוקים, אבל הם לא קנו אותם מהדוכנים כמו כל שאר העייפים: הם עמדו בתור למזרקה היחידה שנמצאת ליד הכנסייה, שממנה זרמו מים חמים אשר זה לא עזר להרגיע את החום. לפי המסורת, הם קנו חומוס,

שעועית רחבה ושעועית קנליני, אחר כך הם הלכו למיסה, התפללו את המדינוצה ובדרך החוצה פגשו את חבריהם הכפריים ואת קרובי אבי. בצהריים הלכנו לאכול מתחת לעצי הזית שמסביב. חבל שהייתי כל כך עייף, באותו יום למעשה תמיד היה אוכל מעורר תיאבון לעשות רושם טוב מול חברים. ארוחת הצהריים כללה ארנב בר שבושל בתנור, שהדוד הלך לצוד אותו כמה ערבים קודם לכן, חצילים ופלפלים ממולאים, ענבים וביסקוויטים תוצרת בית. כדי לחזור הביתה לקחו החברים אמצעי תחבורה: המכונית או עגלות רתומות לסוסים. הסתכלתי, כבר השלמתי עם החזרה ברגל. רק אם היה דוד יכולתי להרשות לעצמי לרכוב על סוס, אחרת זה היה כואב.

פרק חמישי - הינשופים

עדיין בנושא הדת, מכיוון שדודי היה חבר באחוזה, הייתה להם החובה להתוודות ולתקשר ביום ראשון של הדקלים בכנסיית סן ג'ורג'יו. הטקס התקיים בחמש בבוקר, הכומר התוודה תחילה על כל הגברים בקפלה, ואז הלך לכיוון אולם הווידוי לנשים.

כשהגיע תורה של דודתה, שלבשה צעיף שחור גדול, היא קירבה את הבגד אל השבכה כדי לכסות את עצמה ככל האפשר: נראה היה שהיא צריכה לקחת שאיפות קמומיל. הוא הודה ואז: – עכשיו תורך – אמר לי. למרות שרציתי להתוודות במהלך השנה, לא יכולתי. דודתי נזפה בי: "לא צריך לצחוק על ה', מספיק פעם בשנה, אחרת אתה לא ראוי לקחת". את המארח כי אתה יכול לחטוא אפילו בעיניים.

בסביבות השעה תשע מיסת קודש, התייחדות ומיד הביתה. כרגיל, מסיבות טריוויאליות, דודה התחיל לקלל והיא פיתחה שיעול עצבני. קרו סצנות שאין לתאר: אם באותו יום מסיבה כלשהי מישהו היה צריך, הם לא יכלו לירוק, אחרת היו זורקים את האדון מפייהם. אם במקרה זה קרה, הוא היה לוקח את מכסה הכד, יורק לתוכו ושותה את הנוזל שוב עם מים וסוכר. במהלך השבוע הקדוש, אנשים שהו בעיירה אפילו בלילה כדי להשתתף בדרשות הערב שערך הנזיר. ביום חמישי הוכנו הקולומבה, בצק ביסקוויטים בצורות שונות עם ביצים קשות מבושלות במים ואנלה, מרכיב צביעה רעיל. ביום שישי הטוב בבוקר הצום ביקרנו בכל הכנסיות המעוטרות בנבטי חיטה, ואז בלענו שלושה עלים של נכדה (עשב מרפא בניחוח עז (שהבטיחו רווחה לכל השנה).

לא היית צריך לעבוד במשך היום כדי להימנע מלפגוע בישו הצלוב, אם תופר המחט תעקוץ, אם תראה שיש סיכון לפגיעה בגופך וכו'. במשך היום הזה, מה שעשיתי, אפילו לא קיבלתי מכה, אחרת ישו יבכה. בשעה אחת עשרה בשבת התקיימה מיסה של שלום ותקומה. כל הילדים הביאו יונים כדי לקבל את ברכת הכומר ואז לאכול אותה. מעולם לא הצלחתי להוריד את הסיפוק הזה כי נאלצתי להציל את היונה שלי עם שתי ביצים לטיול

בית הספר שאורגן ביום שלישי שלאחר הפסחא. הייתי צריך להציע ביצה למורה. בחג הפסחא קנו לי כבש קטן מפסטה מלכותית, הקטן ביותר כדי לא לבזבז יותר מדי. הדוד היה כל כך קמצן שצחצח את נעליו בפיוח מהמחבת שנוצרה על האש. אם דודה שלי ידעה שהוא מסיים עבודה והם משלמים על זה, היא יעצה לי: "תשאל את הדוד שלך אם הוא הביא את הכסף".

היא ואני כמעט היינו צריכים להעריך אותו כמו שני עבדים קטנים עד שהוא התרגש ונתן לה עשר לירות וחמש לי. לא יכולתי לבזבז את הכסף שלי כי הוא נועד לקופת החזירים. פעם אמרתי לדודה שלי שאני רוצה לשחק בלוטו. היא הסכימה כי קיוותה לנצח. שלי היה שקר. במציאות גם הרגשתי פגום בהלבשה בהשוואה לחברות שלי לכיתה: היו להן חצאיות, אבל דודה שלי לא אהבה אותן ונאלצתי ללבוש שמלות שלמות. כולם לבשו גרבי ברכיים לבנים, חומים או כחולים מכותנה, נאלצתי להסתפק בגרביים שהיא הכינה בכתום, צבע שעלה פחות מהאחרים. לבשתי אותם מעל הברך נתמכים ברצועה אלסטית, אבל הבעיה הכי גדולה הייתה שבלי רגל, הם הגיעו עד הקרסול. מעליו לבשתי זוג גרביים קצרות עם חפתים. כבר הייתי מודחק מספיק לשוליים וגם הייתי צריך לבלוט בבגדים שלי. עם חמש לירות תכננתי לקנות זוג גרביים הגון יותר שאלבש בבוקר לפני הכניסה לכיתה. החנות הייתה סגורה באותו יום. לא יכולתי ללכת הביתה עם הכסף כי דודה שלי הייתה מוצאת אותו. חשבתי להחביא אותם מתחת לאבן לאורך מסלול הפרדות. ירד גשם בלילה, ובהיותם עשויים מנייר הם התפוררו לחלוטין, כפי שהבנתי למחרת בבוקר כשהלכתי להביא אותם.

עברו 15 ימים ודודתי שאלה אותי אם זכיתי בלוטו. גם אז לא הייתי כנה ואמרתי שכן. הכסף הזה מעולם לא הגיע. ביום שישי הטוב, במהלך התהלכה לכבוד גבירתנו הצער, בפגישה עם המורה הוא ביקש ממנה הסברים. מתתי מבושה. מטבע הדברים היא לא הייתה מודעת להכל, אז קיבלתי שתי סטירות מדודה שלי מתחת למבטה הקשה. תמיד הלכתי לבית הספר ברצון, אבל עם תוצאות גרועות. אף אחד לא הבין אותי ותמיד קודמתי בזכות המלצות, אז אמא שלי הייתה רגועה שתמיד גרמו לי ללמוד. היה לי בסדר רק עם החתול, עד שיום אחד הדוד השיכור חזר מהעיר עם איזה טריפה והחיה לקחה חתיכה להאכיל את עצמה. לקח מוסקט שהשאירו החיילים, הוא הרג אותנו באזור הכפרי הפתוח. זו הייתה אכזבה גדולה עבורי.

בזמן הדיש הלכתי לקטוף את גרגרי החיטה והשעורה שנותרו בחצר החווה של השכנים, הכנסתי אותם לשקית ולקחתי אותם לטחנה של גברת טינדרה שעל הנהר. לאחר מכן

לקחתי את הקמח לנוברה לבת דודה של אמי, שבהיותה אלמנה עם שני ילדים קטנים, הלכה לאסוף עצים ביער בבוקר והדלקתי את התנור כדי להכין לחם למי שהביא לה את הקמח, והרוויחה קצת כסף. מעט לחם לילדים.

בספטמבר, כשהתאנים היו בשלות, טיפסתי על הצמחים וקטפתי את הפירות הטעימים, והנחתי אותם בסלסילות קנים תלויות עם וו מהענפים. התאנים נחתכו ונשארו לייבוש בשמש על חופה. לאחר מספר ימים הם התייבשו. נטועים בסלים גדולים הם נאכלו בחורף. באותם זמנים יפים הגיעה גברת מריה, שכנה מהכפר, להכין את התאנים המיובשות. לעתים קרובות הלכתי לבקר אותה. היא הייתה אם לילדים רבים. אחד מהם, כרמלו, היה חולה אפילפסיה. מדי פעם כבר לא ניתן היה למצוא אותו. האם המודאגת הלכה לחפש אותו ואני ליוויתי אותה כמעט בכיף.

כשהייתי בכיתה ה' המורה ביקשה שנודיע להורינו שהיא תיקח אותנו לקולנוע לראות את הסרט "האלפין הקטן". "הדודים": אתם לא הולכים לראות את הזבל הזה. "האחיין של הכומר ממול שמע": אתה חייב לשלוח אותה, גם אני לא ראיתי אותו. "אחר כך הזיזו אותם ויכולתי ללכת.

הגיעה חבילה מאמא עם ממתקים. הבאתי כמה לבית הספר. זו הייתה תקופה של רעב ואפילו ממתקים היו במחסור. אחותה של המורה שלי לימדה כיתה ד' בזמן שהייתי בכיתה ה'. היא ביקשה ממתקים לילדה קטנה יותר ענייה ממני שהייתה חולה והשארתי לה את כולם.

בשנת 1945 אבי חזר לדומודוסולה. ראיתי אותו שוב באפריל 1946 ואיתו הייתה אמי שציפתה לתינוק.

ביליתי כעשרה ימים מאושרים עם ההורים שלי. לעתים קרובות הלכתי לבקר את סבא וסבתא ודודי, אז אכלתי כמה שרציתי ושתייתי הרבה משקאות מוגזים מסבתא שלי שמכרה אותם. בסוף אמא שלי רצתה לקחת אותי איתה לצפון איטליה, אבל דודה שלי, תמיד שקרית ואנוכית, שכנעה אותה להשאיר אותי איתה. הייתי בכיתה ה', תמיד נאבקתי לאור השברירות שלי. במהלך ימי הבחינה הגיעה הבשורה על הולדת אחיו הקטן. לגמרי שמח, אבל עצוב בו זמנית, בכיתי משמחה וכאב. אולי בגלל זה המורה קידמה אותי למרות שלא פתחתי את הפה בזמן המבחנים. באותה שנה הקימו מדור תיכון בכפר וכמעט כל חברי לכיתה התכוננו למבחני הקבלה כדי להיכנס אליו. מבחינתי לא היה סיכוי: הדודים שלי היו משוכנעים שרק ינשופים למדו בסוג זה של בית ספר. למעשה, לאחר שסיימו את התיכון

הם נאלצו לנסוע למסינה לתואר שני. ההורים שלי היו צריכים לחשוב על שליחת הכסף עבור הספרים, הם לא היו עושים הוצאות. המשכתי לבכות כי רציתי להמשיך בלימודים. לאחר מכן הציעו לי את האפשרות להירשם לקורס מקצועי בן שנתיים, מעין חטיבת ביניים גרועה מאוד שנמשכת שנתיים. האנשים העניים ביותר הלכו לשם, בכל מקרה אני קיבלתי. בהליכה הלוך ושוב, בבוקר ואחר הצהריים השתתפתי בקורס. בית הספר היה מעורב: הזכרים הכי סוערים הרימו ידיים נגד הבמאי שלימד מתמטיקה, הם גם הכשילו את המורים האיטלקים והצרפתים. עבודות בית נלמדו לבנות וידע חקלאי לגברים. במציאות, לא למדנו כלום. הרווח שלי היה טוב להיות ביישן ועם צמא גדול ללמידה.

לפני תום שנת הלימודים המורים הכינו אותנו לתיאטרון צדקה. הייתי צריך להופיע לבוש כמו קיפוד רחוב. היה כובע של דודו, המכנסיים הקצרים היו חסרים. כשסיפרתי לדודה שלי, היא קראה: "אתה טיפש לשים אגרות חוב". לא איבדתי את הלב: הלכתי ללייזה אשת הספר לבקש לשאול את המכנסיים של בנה. אז בערב ההופעה התלבשתי כמו קיפוד רחוב, תוך מחיאות כפיים רבות ויאוש הדודים שלי, שנכחו בקהל לרגל המאורע.

לצערי, אפילו השנתיים האלה חלפו וסיימתי את בית הספר לנצח במחשבה שנשארתי בור כמו קודם.

פרק שישי - אנא סלח לי

(אור הכוכבים)

הייתי בן שנים עשרה כשאמא שלי באה לבקר אותי באוגוסט עם אבי ואחי הקטן שראיתי בפעם הראשונה. לראות את הפנים הקטנות שלו שימח אותי ואני זוכר את היום הזה כאחד הטובים בחיי. ההורים שלי היו נחושים לקחת אותי איתם כדי לחזור לבית הספר, אבל דודה שלי הניאה אותם מהרעיון בפעם המי יודע כמה: היא תשלח אותי להיות תופרת עם סיכוי ללמוד את המקצוע היטב. וכך זה קרה, בניגוד לרצוני. ההורים שלי עזבו ואני נשארתי בסיציליה כמו אידיוט. מכאן ואילך לא היה לי שקט ותמיד בכיתי בסתר. הדודים שלי אמרו שהורי בוודאי לא היו אוהבים אותי כמוהם, שהם גידלו אותי כמו בת (בת בוודאי הייתה עוברת את אותו כאב כמוני). (יום אחד דודתי הלכה לתופרת הכי טובה בעיר, שם גם למדה אמי את המקצוע, לשאול אותה אם היא תעסיק אותי. המתלבשת השיבה שיש לה כבר שמונה בנות והיא לא יכולה להגדיל את המספר. למחרת דודתה הביאה לה כמה ביצים כדי לשכנע אותה והיא אמרה: - תחזור בעוד חודש, אולי אחד החניכים עוזב לטורינו ונותר מקום פנוי לאחיינית שלך - . בדיוקנות, אחרי חודש דודתי שלחה אותי למעבדה. העלמה, שגובהה לא היה יותר ממטר וחצי, קיבלה את פני: "בסדר, אני אקח אותך כי אני מרחמת עליך, אני מתאר לעצמי שהיית מעדיף לבוא אליי במקום להישאר בכפר. עם דודה שלך "הוא לא לגמרי טעה כשחשב כך. למחרת בשמונה הגעתי". תתחיל לטאטא את המעבדה, "הוא אמר לי", אז תשטוף את הרצפה. "הסיפור התחיל להסריח לי. התחלתי לנקות כמיטב יכולתי. הייתי קטן בקומה, הייתי בן שנים עשרה, אבל נראיתי שמונה

לא ידעתי איך לשטוף את הרצפה: בכפר היא הייתה עשויה אבן ובכפר, שם היו אריחים, דודה שלי מעולם לא שטפה אותה כדי לא להתבלות. ניסיתי לעשות כמיטב יכולתי, אבל התופרת קראה לי תחת כי לא שטפתי טוב. בשעה תשע הגיעו העובדים והחלו להתעניין

במטרה החדשה) ילדה קטנה. (כולם הביטו בי באווירת רחמים. שמעתי את הנאומים שלהם ונדהמתי שלא ידעתי את הדברים החיוניים של החיים. מדי פעם נתנו לי כמה עבודות תופרת, דברים שלא אהבתי לעשות, תמיד מרירים על כך שלא הצלחתי ללמוד. היה צד חיובי ליום: בצהריים, לא הייתי צריך לחזור לכפר, אכלתי בשקט בבית, פרשתי מפית על השולחן, סידרתי את הכוס, בקבוק המים והצלחת. בקיצור, כדי לאכול חתיכת לחם קשה וגבינה נהייתי לערוך את השולחן כמו כל האנשים הרגילים. אחרי ארוחת הצהריים הלכתי לשכנה שהייתה מבוגרת ממני בתשע שנים והייתה תופרת. היא עזרה לפתוח את עיניי לנאיביות שלי. גרו איתה אמה, אחות עם רגלי פיל ועוד נכה

לפעמים הזמינו אותי לשתות קערת מרק. התופרת ביקשה ממני לעזור לה לעשות רקמת תפרים צולבים על בגדי ילדים. פעם היה לי משבר של עצב ועזבתי את העבודה למחצה. פעם אחרת, מתוך חוסר רצון, לקחתי את האפר מהפלטה וזרעתי אותו לאורך גרם המדרגות. הם אמרו: "מי שם? האם אדבק במחלה." "בסוף הם הבינו אותי וסלחו לי

לפעמים ניגשתי לנזירות של בית היתומים אנטוניאנו כדי לשחק עם היתומים. קינאתי בהם קצת כי הם חיו את ימיהם בסדר. הם אכלו כשהשולחן תמיד ערוך היטב, אחר כך שיחקו ולבסוף בזמנים קבועים התמסרו לדבקות ה' בתפילה. חשבתי: - מזל שהם, אין להם יותר את ההורים שלהם ובכל זאת הם חיים טוב עם הנזירות, בעוד שיש לי הורים אבל אני נאלץ לחיות עם הדובים האלה של דודים - בלי ידיעתם, כדי למנוע חקירה משעממת לאחר מכן, הלכתי מדי פעם לבקר דודה מצד אבא שגרה בכפר. ביקשתי ממנה כסף כדי לשלוח מכתב להורי שיתחנן שייקחו אותי איתם

בנובמבר של כל שנה לקחו אותי ליריד סנטאוגו שהתקיים בפיאנו וינה. במקום זה הקימו הסבים והסבתות מצד אביו סככה בה הכינו בשר על האש ונקניקים אותם מכרו יחד עם כוס יין טובה. עבורי זו הייתה הזדמנות להיות ביחד עם קרובי אבי, לטעום בשר טוב ולשתות סודה צבעונית, להסתכל על דוכני מכירת הפלטה, עששיות, סירי חרס, ליטר ובומבאלי.

למחרת נסענו שוב לבדיה וקיה לחגיגה של סנטאוגו, מיסה, תהלוכה קטנה ואז שוב לחנות של סבא וסבתא שלי שהציעו לי נקניק, לחם וסודה, זה נשפך מבקבוק קטן סגור בכדור בפנים.

פעם אחת לפני חג המולד נסענו למסינה ל-3 ימים. שכבנו עם קרוב משפחה. לא אהבתי אותה קצת: היא אמרה לדודים שלה שהיא גנבה ביצים מחקלאי בשוק, והסיחה את

דעתה. למדתי בקטכיזם שאסור לגנוב. בערב הלכנו עם הבת שלי לג'נטלמן שעשה פסלים. כדי להיות נדיב, דודים שלי נתנו לי כסף לקנות אותם. על השולחן המשומן של קסטרנגיה הצלחתי לבנות סצנת לידה. עם ענפי אספרגוס וכמה פתיתי כותנה יצרתי צריף. בערב נהייתי מאוירת שני נרות שנוצרו עם קליפות אגוז ספוגות בשמן וחתיכת חוט ליד בייבי ישו. גם הדוד מישל העריך את הרעיון ורצה לתגמל אותי: "נטויה, תקלף שני אגסים קוצניים, "ודודה שלי הלכה להביא אותם מתחת למיטתם שם הם הוחזקו

כשעצרתי לישון בנוברה לבד, במהלך נובנת חג המולד הלכתי עם שכנתי אנטונייטה לשירות שנערך ב-5 בבוקר בכנסיית אנונציאטה. בחלק האחורי של הכנסייה סיפק הקודש את הכיסאות בתשלום. הבאנו אותם מהבית. בדרכנו חזרה ביקרנו את קרולינה, השוטפת של המהנדס, שכבר עבדה מוקדם בבוקר מתחת למדרגות. באותה תקופה היא כבר הלכה לשאוב מים ממזרקת סן פרנצ'סקו עם ליטרים גדולים, כדי למלא את גיגית העץ. הוא אמר: "קאזי, חכה כאן, אני הולך לראות אם לאדונים נשאר בסקוויטים אתמול בלילה, כדי שתוכל לאכול ארוחת בוקר." הוא כמעט לא חזר בידיים ריקות. הזמנתי את אנטונייטה לעלות והדלקנו את הפלטה. כשקרולינה לא מצאה משהו אחר לאכול הלכתי למטבח לקחת חתיכת לחם קשה וכוס מים "בומבאלו". "עצרנו עד 8 להכין מפיות, ואז נפרדנו לשלום: הלכתי לסדנה, אנטונייטה הלכה לביתה לעזור לאמה שכן היא הייתה הבת היחידה עם 8 אחים

בנוברה לבד הרגשתי כמו אזרח. כשהלכתי לבקר את סבא טורי ניקיתי לו את החלונות (הוא נתן לי "סרעא") טיפ. (הלכתי לקנות לק. קניתי גם את הממס כדי להסיר אותו כשהרגשתי שאפגוש את הדודים שלי. השתמשתי בטלק בתור אבקה. אבוי: יום אחד השארתי את זה על הפנים שלי ועברתי את הצרות, הסטירות והעלבונות שלי". מאיפה השגת את הכסף על הזבל הזה. "ואני אמרתי": אתה לא רואה שזה קמח. "בינתיים עברו השכנים לשכונה אחרת. יום אחד הזמינו אותי ללכת לקרקס". אין לי כסף "...אמרתי. הם השאילו אותם לי. אחר הצהריים שייטים למעבדה ליהנות מהמופע: קופים על הטרפז, ילדים על סוסים קטנים, פילים, ליצנים, דברים שלא נראו כמותם. לצערי נאלצתי להשיג 8 לירות.

כמה ימים לאחר מכן, בזמן שנסעתי לקסטרנגיה, בסן סלוטורה פגשתי את אמא של חברה ללימודים עם שקית מלאה בירקות שנקנו מהחקלאים. הוא שאל אותי אם אוכל לחזור לעיר (בשל המנטליות של אז הוא התבייש ללכת לכיכר עם התיק שלו. (!הסכמתי, חושב לעשות קצת כסף עם הטיפ. לרוע המזל, לאחר שהגיעה לביתה בקושי, היא גמלה לי

בארבעה בוטנים. לא איבדתי את הלב. הרווחתי לירה על ידי מכירת מפית לגברת מפנטינה. בניתי פינוקי קרטון עם רגליים וידיים מוזזים על ידי חוט. כמה ילדים קנו אותם בכמה סנטים. רעיון נוסף: משקפי שמש לילדים עניים. חיפשתי עטיפות ממתקים צבעוניות שקופות מול הסורגים. עם נייר סוכר גזרתי את המסגרת והצלחתי לשחזר סנטים אחרים. אחרי חודשיים הצלחתי להחזיר את ה-8 לירות.

הסב, למרות גילו המתקדם, האסתמה והבקע שהיו לו מגיל חמש, ניסה להסיח את דעתי בכפר, מאחר שבתו כמעט ולא נסעה לבקרו. הוא היה בסדר בחודשיים של הקיץ כשכלתו הגיעה מסינה: היא כיבסה את בגדיו והפכה את הבית כדי לנקות אותו מכל מה שהצטבר במהלך השנה.

כשנפגשנו הוא היה אומר לי: "הדודה שלך בושה, אתה לא יכול לגרום לזקן מסכן לסבול ככה בזוהמה". "בערב הלכתי לדווח, אבל הדודה מתחה ביקורת על גיסתה: - היא אזרחית, היא יכולה לחשוב בעצמה מה שהיא רוצה - ועניתי: אתה צודק, ראיתי את הניקיון שאתה עושה: אפילו שטפת את המשתנה בחומצה והיא נהייתה שוב מבריקה." בשלב הזה הוא נתן לי סטירה כי אסור לדבר על הדברים האלה והייתי מגעיל.

יום אחד סבא שלי נתן לי קצת כסף וקניתי ספר שירים שהבנות בסדנה דיברו עליו. זמן מה הצלחתי להסתיר את זה, אבל ערב אחד לא הספקתי והדוד, לאחר ששם לב, התחיל לקלל: - אפילו הזבל המכוער הזה, עכשיו אתה הופך לבריון - למילים האלה זרקתי את זה לפניו לפניו. הוא איבד את עיניו של המרד שלי, הוריד את חגורת המכנסיים שלי והחל להכות אותי באלימות. הייתי כבן שלוש עשרה וזו הייתה הפעם היחידה שהוא אמר לאשתו: - שמעתי שגברת עוזבת לצפון איטליה, לזו את אחייניתך לכפר ושלח אותה איתה להוריה - באותו רגע הרגשתי שמח, אפילו שכחתי את כאב המכות שחטפתי, ואז הלכתי והתיישבתי על הדשא מהורהר. החושך החל לרדת, חשבתי, כשצללי הלילה חדרו לענפי העצים ורוח קרה קלה עלתה מהנהר.

נשענתי על עץ אגוז ונרדמתי בהסתכלתי על העננים. חלמתי הרבה, נחיל של חלומות צבעוניים. משב רוח קל ליטף את פני. פקחתי את עיניי ובאופן מוזר אהבתי את המקום הזה שתמיד שנאתי והבנתי לראשונה בפליאה שהוא מואר רק באור הכוכבים. נתתי לעצמי להיכנס למצב הזה של נטישה, שוב חלמתי. אושר כמו נזל מסתורי נכנס להווייה הקטנה שלי טיפה אחר טיפה. לא הייתי ילד מתוק. רגלי היו מקומטות, כי הלכו על חלוקי הנחל החדים, אבל כל גופי, ואפילו נשמתי, היו רגילים כעת לתעב כל מה שעלול להיראות מתוק

ורך. אבל אני מודה שהשינה הקצרה ההיא באותו ערב הייתה נפלאה ולא מצאתי אותה שוב. אולי בגלל זה אני עדיין זוכר את זה. לפתע יד נחה על כתפי, דודה אנטוניה הגיעה ובדרכה שלה, העירה אותי בפתאומיות: "בואי נלך הביתה. כשנגיע, אתה תנשק את היד של דודך ותגיד לו - בבקשה סלח לי -". וכך היה.

באותו ערב הלכתי לישון רועד, לא הצלחתי לישון באותו לילה וביליתי את השעות בציפייה מטורפת ליום. אם הייתי מחליקה לישון בלי לשים לב, פתאום הייתי נבהל כאילו קריאה או טלטלה של הכרה, שדרשה ממני להיות ערה וכואבת ולא נתנה לי הפוגה. את שאר הזמן ביליתי בעיניים פקוחות, בוחנת את המפלצות שחושך הלילה צייר על הקירות, ובלי שהיה לי כוח לעשות כלום בכיתי ובכיתי. אבל זה לא היה בכי עצוב, זה היה משהו אחר שלא יכולתי לתפוס. למחרת לא הלכתי למעבדה כי הגוף שלי נראה כמו מפה, הוא היה כל כך חבול. חזרתי רק אחרי שבוע כשהסימנים התחילו לדעוך.

פרק שביעי - אמיליה

ביום ראשון אחר הצהריים הלכתי לבית היתומים עם כמה חברים: נזירה הסבירה לנו את הבשורה בצורה יפה עם כמה בדיחות רלוונטיות. איזה כיף להעביר את השעה הזאת בשמחה. יום אחד הוא אמר לנו שהבישוף של מסינה יגיע באוקטובר לאישורים.

הרם את ידך אם אתה רוצה את הסקרמנט הזה כדי שאוכל להעביר אותו לומר - הארכיבישי מונסיניור סלבטורה אבדסה - מבלי לדעת מה לעשות, הרמתי את ידי היא הייתה נבוכה: היינו צריכים לחפש Zizi-בביישנות. כמה ימים אחר כך סיפרתי ל סנדקית. הצעתי לה את בתו של הדוור, העלמה רינה, מורה צעירה. איך אפשר לשאול אותו? למחרת הלכנו לביתה והיא הסכימה. ב-9 באוקטובר 1948 אחר הצהריים הלכתי עם חברי לכנסייה האם כדי להתוודות. למחרת הלכתי בבוקר לבית של הסנדקית שלי, שנתנה לי צמיד פיליגין ארוג בלבבות קטנים. התחלתי לשמוח. בשעה 11 הלכנו לכנסייה. הבישוף הגיע והחל לחגוג את המיסה הקדושה. במהלך ההפסקה התייצבנו בספינה המרכזית ואחד אחד הוא אישר אותנו. לאחר שהמיסה הסתיימה, הדודים אפילו לא הציעו "commare" לסנדקית שלהם קפה. הם פשוט בירכו אותה על ידי פשוט כינו אותה

אני זוכר שכילד, כשחזרנו מקסטרנגיה, לפני שהגענו לכפר הייתה קפלה שהוקדשה למושיע. הזיז עצר לרגע ואמר בקול רם "אוי אמהות, אוי אמהות". "...חשבתי שזו תפילה. כשהתבגרתי הבנתי שבמקום זאת הוא מתקשר לאמו המנוחה, שכן בית הקברות נמצא ממש מעל הקפלה. מעולם לא ביקרתי בבית הקברות כי זיזי אפילו לא הלך לחג הקדושים. ידעתי שבאותה הזדמנות אנשים קנו פרחים ממיס סינורינו במקום שנקרא "פוסדלו" והלכו למה שלא נלך לבקר": zizi-כמעט בתהלוכה כדי לקשט את קבר יקיריהם. פעם הצעתי ל "גם את הקבר של אמא שלך".

היא ענתה שהיא תצטער. - אין טעם לקרוא ל"אמהות - אמהות" אם אינך רוצה להביא לה אפילו פרח. - למשמע המילים האלה הוא כמעט זז. הלכנו לפוסדלו לקנות כמה חרציות. ביום כל הקדושים הלכתי לקרוא לסבא טורי שייקח אותנו לקבר של "אמהות", בשבילי סבתא רוזה. סבא שלי נבנה לאחרונה מחדש את הקבר הזה, כי במהלך המלחמה הפצצה היחידה שנפלה בבית הקברות הרסה אותו.

למרות שהייתי גאה שניצחתי בקרב נוסף, המחשבות שלי היו עם ההורים שלי יומם ולילה. ניסיתי להסיח את דעתי כשהייתי במעבדה. התחלתי להנות מהתפירה: הכנתי את הציפוי לרפידות הכתפיים, נשפתי על מגהץ הפחמים. כשהברזל היה חם הבנות הגדולות גיהצו את החלקים כדי להכין בגדים. כדי לשמור אותו מתוח, הונחו בשולי משקולות שנתפרו בין שני סרטים. הלכתי לקנות אותם מהסנדק שלי שמכר חומרי רובה. הם היו כדורים שהייתי צריך לשטח עם הפטיש. לפעמים אפילו שיטחתי את האצבעות... בינתיים, גברת אורלנדו ערכה קורסי חיתוך בתשלום עבור הבנות הגדולות. ישבתי רחוק אבל הקשבתי כדי להבין משהו מהשיעורים. פעם אמרו הדודים שניסע לפנטינה לבקר את ה"קומארה" ואת ה"השווה", "אלה ששכבו איתנו כשהגיעו לנוברה לסידורים חשובים. פעם בת כמה אתה?" "זיזי: - חשוכות עיני, איני זוכר -" אם לא "zizi" שאלה הסנדקית את (הייתה לי ראייה, אינני זוכר).

בטיפ של סבא טורי הלכתי לקנות חתיכת בד ירוק, כדי לבדוק את היכולת שלי הכנתי חצאית. יום היציאה לפנטינה הגיע (שעתיים ברגל). (קמנו ב-4. רציתי להפתיע את זיזי בלבישת החצאית שלי. זה היה כל כך צר שכמעט לא יכולתי ללכת. כשראו את היצירה שלי התחילו לומר: - גידלנו אותו ועכשיו כשהוא מתחיל לגדול הוא מתנהג כמו ינשוף. זה גורם לנו להתבייש. וציינתי: "אני לא לוקח את זה, אם אתה רוצה זה ככה, אחרת, לך!" אבל בלבי חשבתי "איך אני יכול ללכת בחצאית כל כך צמודה". "...בכל זאת הגענו ליעד. הקומר (היא הכינה את זה בעצמה) (השיבה - Sa figi illa - שאל היכן עשיתי חצאית כל כך יפה)... אז כשאנחנו צריכים לתפור משהו אנחנו באים אליה - גאוות ינשוף - zizi).

לפעמים בעיר ראיתי דברים שהכעיסו אותי. אמיליה הייתה חירשת אילמת, אולי חסרת בית. כמעט כל יום הוא עבר ברחוב בו גרתי. אם הוא פגש מישהו הוא שם את ידו לפיו. לפעמים אנשים הציעו לה פרוסת לחם, אבל היו כאלה שנתנו לה ללא מצפון קרומי גבינה ואז הסתתרו לראות את התגובה: הילדה המסכנה ישבה על מדרגת דלת ודפקה את ראשה בקיר. יום אחד כשהלכתי לחנות כדי לקבל חוט שמעתי את קולו הרם של אנטוניו, העיזור. מהמנזר, שנמצא בראש העיירה, הודיע שהסרדינים הגיעו. עם כמה לירות מהטיפ

של סבא שלי שנשארו לי, הלכתי לשוק הדגים לקנות כמה אונקיות. בצהריים הדלקתי את הכיריים בפחמים, בישלתי את הסרדינים והנחתי אותם בפיסת נייר סוכר. כשראיתי את אמיליה עוברת נתתי לה אותם. היא הביטה בהם בפליאה וחייכה קלות כדי להודות לי. ראיתי אותה יושבת בפתח הרגיל, לא דופקת את ראשה בקיר, אלא מצמידה את אצבעותיה הרזות אל פיה. באותו יום לא אכלתי: נאלצתי לנקות את הכיריים מהגחלים שנותרו כדי לא לתת לדודים להבין את היוזמות שלי.

אנג'לה עברה ברחוב הזה בסביבות הצהריים עם בנה נינו, גבר נכה שהלך אך דיבר בתנועות. הם הלכו עם דלי להביא מרק מבית היתומים. יום אחד נינו היה לבד עם הדלי שלו, ליד הבית שלי שני נערים הפשיטו אותו וברחו. הוא לא הצליח להרים את המכנסיים. הוא היה בלי תחתונים. ירדתי בביישנות להלביש אותו. זו הייתה הפעם הראשונה שראיתי גבר עירום. אוי לו אם הדודים היו יודעים, זו הייתה שערורייה.

באחד מהמכתבים הרבים שנשלחו להורי הבעתי את הרצון בשעון יד. לאחר שנודע לי שגברת אגוסטינה באה מדומודוסולה, הלכתי לראות אותה. ברגע שהוא ראה אותי הוא חיבק אותי ונתן לי חבילה ששלחו ההורים שלי. פתחתי אותו ולהפתעתי מצאתי מעיל פרווה טלה חום עם תלתלים גדולים כמו אצבע, כובע לבד וקופסה עם שעון. רעדתי משמחה כשהגברת הניחה אותו על פרק היד שלי. הוא נתן לי כוס מים כדי לעזור לי להתאושש ורצתי הביתה. למחרת כשהדודים שלי באו לנוברה הם אמרו שאם אני לובש את הפרווה הזאת הם יחשבו שאני משוגע: לאף אחד בעיר לא היה דבר כזה. בכל מקרה לבשתי את זה בגאווה. הייתי מפשיל את השרוול כדי לתת לכולם לשים לב לשעון הקטן. לעתים קרובות נתתי לו חבל, אז תוך זמן קצר הוא נשבר. בנסיעה לקסטרנגיה פגשתי כמה אנשים מבוגרים ששאלו אותי מה השעה. כדי להימנע מיצירת רושם רע, הסתכלתי על השעון השבור כעת ללא תקנה ואמרתי ששכחתי לסובב אותו. - תודה רבה - הם בירכו אותי והמשיכו בנסיעה.

בהשוואה לחברים שלי הייתי קטן ורזה, כולם היו "מפותחים". במכתב שאלה אמי את זיזי לדבר על הדברים האלה היה טאבו. Zizi אם אני "מפותח" כמו אחותי רוזה. אבל עבור הוא לא ידע שאני יודע הכל על החיים. מרדנית כמו תמיד, אמרתי לה "אני לא מתגעגעת" כי אני סובלת מתת תזונה. "והיא: - מה אתה אומר? תמיד תמכנו בכך. ערב אחד ישנתי בקסטרנגיה והרגשתי חולה. הייתי בזיעה קרה. חשבתי שזה הסוף, התפללתי, בכיתי ויצאתי בחושך לעשות פיפי כמה טיפות. והם אמרו: "אם תקום עוד פעם אחת אני ארביץ לך."!אולי המדונה מטינדארי הגנה עליי. חזרתי למזרן הקש ונרדמתי. למחרת במעבדה

בנוברה ראתה אותי מיס אסונטה חיוורת מהרגיל. כשהמלצרית הביאה לה קפה וחלב עם פרוסות קלויות כמו בכל בוקר, היא הציעה לי גם

פרק ח - מעוף הסנוניות

ביליתי הרבה בנוברה, נראה שהחיים השתנו: אולי בגלל שהלכתי לבקר את סבא טורי ושוחחתי איתו בשמחה ללא הפרעה במשך שעות אחר הצהריים שלמות. הוא סיפר לי הרבה סיפורים על חייו וכמה קשה היה קיומו פעם. יתרה מזאת, כשגרתי בנוברה הייתה לי הזדמנות לחזות באירועים החשובים שקרו בעיירה. מעל הכל ריגשו אותי התפקידים הדתיים הגדולים, התהלכות, הטבילות, האישורים, אבל יותר מכל טקסי החתונה. אז חגגו חתונות בערב, כמעט תמיד הלכתי להסתכל סביב עם החברים שלי בכנסיית סן ניקולה.

ערב אחד ראיתי כלה בשמלה לבנה יוצאת בליווי אביה. לבנה כשלג, היא נראתה כמו בובה, היא הייתה כל כך יפה! כרמלינה היא שנישאה לפיליפו. הרגשתי לגמרי וחלמתי לי...בהקיץ": מי יודע, יום אחד זה עלול לקרות גם לי.

באותם ימים היו לי תחושות מוזרות, היה משהו חדש ומוזר באוויר, היו לי תחושות מוקדמות. הייתי חסר מנוחה וחיכיתי שיקרה אירוע יוצא דופן. ולמעשה האירוע לא איחר לבוא. בסביבות הצהריים בדרך כלל הגיע הדוור. יום אחד ביוני אני שומע את קולו צועק: קמפו, יש דואר. "לקחתי את המכתב, הוא הגיע מ...דומודוסולה! האם כתבה לאחותה"

פתחתי אותו בפתאומיות עד שכמעט קרעתי אותו וקראתי אותו, הייתה הבשורה לה חיכיתי כל חיי: בסביבות ה-12 בספטמבר אמא שלי תגיע לסיציליה כדי לאסוף אותי ולקחת אותי לצפון! עד עכשיו הייתי גברת צעירה, העתיד חיכה לי והייתי צריך למצוא עבודה. בידיעה מה תהיה התגובה לדודה שלי, מתוך זהירות החבאתי את המכתב בתחתית

צנצנת שהכילה ים של זבל: אם זיזי היה קורא את זה, מסכן אני... לפעמים דוד מיצ'רילו, ובחרד זיזי כשהוא לא היה. עובד בכפרים, הגיע לחנות בנוברה. לפעמים הוא בא עם אמר": אמא שלך לא כתבה הרבה זמן, בטח קרה לה משהו. "...אני, לעומת זאת, פחדתי שיגיע מכתב נוסף עם רמז כלשהו. יום אחד, למעשה, הגיע אחד, אך למרבה המזל ללא כל רמיזה לטיול בסיציליה. הקיץ חמק לי לאט לאט, לא יכולתי לחכות שהמתנה המטורפת הזו תסתיים. העבודה עזרה לי לא לחשוב ולהעביר את הזמן עד לבואה של אמי. לחג ההנחה ב-15 באוגוסט כל האנשים רצו להשוויץ באלגנטיות שלהם ובמעבדה תמיד היה הרבה מה לעשות, יותר מהרגיל: נשים רבות רצו להשוויץ בשמלה החדשה שלהן. ה-13 באוגוסט הוקדש לעובדים שיכלו לתפור בעצמם את הבגדים שלהם.

לקנות את הבד כדי להיות בשווה עם החברים שלי. היא הסכימה ואני זיזי-ביקשתי מ בחרתי בד בז'זול עם עיצובי קשר כחול. הגברת הצעירה בבית המלאכה חתכה לי אותו וביקשה מעובדת מבוגרת שתעזור לי לתפור אותו. ביום המסיבה הייתה לי שמלה חדשה כמו לכולם.

היו גם כמה מכרים שהגיעו מפנטינה. אחד מהם ראה את החצאית הצמודה המפורסמת האחיינית שלך צריכה להכין לי שמלה, היא כל "זיזי שלי. הוא הביא חתיכת בד ושאל את כך טובה בזה. "לקחתי את המידות שלה. חשבת על דגם שמיס אסונטה הכינה עבור לקוח. ביקשתי קצת זמן לחתוך אותו ולנסות אותו". זה בסדר, הבד קצת כבד, מתאים "לסתיו. אני אגיע בסביבות ה-20 בספטמבר.

בינתיים כרמלינה, נערה מהמעבדה, הזמינה את כל חברותיה לחתונתה, חגגה ערב ספטמבר אחד בכנסיית מטריקס. ברשותו של זיזי הלכתי לטקס. בין האורחים הייתה גם גברת מדומדוסולה שהודיעה על עזיבתה הקרובה: "קונסטינה, ימיך ספורים בנוברה. אמא "שלך תבוא לאסוף אותך בקרוב.

אחרי הכיבוד העשיר חזרתי הביתה שמח. ימים חלפו ופסטיבל טינדארי הגיע ב-8 בספטמבר, באותה שנה המסלול הארוך מאוד שהתפתל בנהר לא נראה קשה ואינסופי זיזי-בכלל כמו בפעם הראשונה, זה הרגיש כאילו אני טס. כשחזרנו לקסטרנגיה הודעתי ל שאשאר כמה ימים עם התירוץ המומצא שהמעבדה תישאר סגורה עד ה-12. באותו בוקר הלב שלי דפק. קטפנו כמה תאנים לקחת לשכנה ויצאנו לנוברה. באמצע הדרך ראיתי את אמא שלי מרחוק יורדת במסלול הפרדות. רצתי לעברה וחיבקתי אותה בכל הכוח שהיה לי בזרועותי הקטנות. זיזי התחיל לצעוק "למה באת פתאום? אתה חושב שאתה יכול לקחת

את קונצ'טינה". "כן? - ענתה האם - אנחנו נוסעים בעוד שלושה ימים". "אתה לא יכול, אתה צריך להכין את השמלה לגברת מפנטינה". "זה היה עוד תירוץ לעכב אותי. הוא צעק ללא הרף. נגעת באצבע בשמיים באדישות. החרטה היחידה שלי הייתה שלא יכולתי יותר לבקר את סבא טורי

בערב ה-14 אכלנו ארוחת ערב. זיזי רק פתח את פיו כדי להעליב את אמי: "איך אתה מעז לקחת אותה ממני, אין לך לב, אתה גורם לי לסבול יותר מדי, אני כבר לא מחשיב אותך כאחות". "ראיתי את מיצ'רילו עם דמעות בפעם הראשונה. מתחת למעטפת המחוספסת והקשה שלו כמו עץ, כנראה כמה טיפות של אנושיות נשארו כלואות. אני, לעומת זאת, נהייתי קר כמו שיש ולא התרגשתי בכלל

לא ישנתי קריצה בלילה, אלפי מחשבות רדפו אחת את השנייה בכאוטיות במוחי ולא יכולתי לחכות שהבוקר יגיע כדי שאוכל לעזוב. האם הזמינה את המונית מאדון שזכה לכינוי (מכנסי זאב). (עם עלות השחר קמנו, עשינו נגיעה אחרונה במזוודת הקרטון "cauzi i lupi" ונפרדנו מהדודים שלנו. עם יציאתה דודתי יצאה מחדרה בדמעות, בשיער פרוע, והשליכה את עצמה לרגלי אמי, מתחננת: "עכשיו אני אתאבד ויהיה לך מוות על מצפונך לשארית חייך. חיים! בבקשה, אתה אני שואל את זה על ברכיי - היא אמרה - אני רק אישה ענייה, לבד ומטופל כמו בהמה בעל שקר, אף אחד לא אוהב אותי. אחותי, אני מבקש ממך לא לקחת אותה ממנה אני, רחם, אין לך זכות לעזוב אותי לבד, היא גדלה בינינו כמו פרח!" ועכשיו אין הכרת תודה

בשיער פרוע ופנים נוטפות בוץ, הוא חבט באדמה, קילל את היקום כולו. אמי הבינה שאחותה הפכה למסוכנת ואיבדה את דעתה, היא הייתה חסרת סבלנות. אולם היא לא זזה, לא נתנה לעצמה להתרגש מרחמים, היא הייתה חירשת לאשליותיו, הביטה למרחוק וחיכתה לסוף הדרמה שלה. כשדודתי הבינה שאמי נחושה בדעתה, היא מיהרה לחדרה, מונעת מאיתנו פרידה אחרונה. פתאום עזבנו, היא חזרה לרחוב מקללת, כשהלכנו משם ראינו אותה מתכווצת עד שהפכה לכדור שחור קטן שהשתלב עם האבנים. אולי התאכזרתי אליה, כמו שרק ילדים יכולים להיות, אבל אני זוכר שכשהתרחקתי מביתה מוגנת בידה של אמי, כשראיתי שהיא עומדת להיעלם מעיני כל הטינה שלי הפכה פתאום לחיבה והרגשתי תחושת חמלה כלפיה) לימים נודע לי שבמשך כמה חודשים היא בכתה ברחובות כאילו אני (מת).

בפיאצה ברטולאמי נפתחו דלתות המונית. מהחלון נופפתי לכל מי שראיתי עד סוף העיירה. במהלך המסע התבוננתי בחבטות בלב בפנורמה ובארץ שהתרחקה אט אט ממבטי, שתקנו זמן רב עד שראיתי את הים. עד עכשיו הייתי רחוק מנוברה, בהחלט! מחשבות מנוגדות נלחמו במוחי ולא יכולתי לשלוט בהן, ואז התעוררתי כשאמא שלי ליטפה אותי, והזהירה אותי שהגענו. אחר כך אהבתי מאוד את המדינה ההיא שתיעבתי כל כך היה בלבול גדול, רבים Vigliatore הרבה זמן בגלל החיים העצובים שניהלתי. בתחנת כמונו יצאו לצפון עם מזוודות הקרטון ותיקים אחרים.

רוח דקה הגיעה מהים והרגשתי את המלח מטעים את שפתי. תחושה יפה שהרגשתי בפעם הראשונה. חיכינו לרכבת חצי שעה. בשבילי זה היה אוויר חדש. אנשים שרו את השיר הפופולרי "פרופסור, תגיד לי מה בא קודם, התרנגולת או הביצה". כולם חזרו מחופשות ביבשת. ברגע שהגענו למסינה ראיתי בהשתאות את הקרונות עולים על המעבורת. זה היה אמצע ספטמבר ובשמיים הכחולים ממש מעל המיצר חגו אלפי סנוניות. בטיסה שלהם הם רקמו את החלום שלי: סוף סוף לחזור לגור עם משפחתי. ניסיתי לראות את אלוהים במרכז הרקע הבהיר הזה, ולמרות שלא ראיתי אותו, הודיתי לו מעומק נשמתתי הקטנה. לאחר אינספור שעות ירדנו ברומא לקחת, לאחר שעות נוספות של המתנה, ברכבת למילאנו, שם הייתה החלפה נוספת של רכבת לדומודוסולה. זה היה חלום. ברכבת ההיא, אמא שלי בירכה כמה אנשים שהכירה. כולם שאלו מאיפה היא ומי הבחורה שאיתה. הם לא ידעו שיש לו בת נוספת.

התבוננתי בנופים: ראיתי בפליאה את אגם מאג'ורה ואת האיים, אחר כך את ההרים. שאלתי כמה זמן עבר עד שהגענו, בידיעה שהעיירה נמצאת בעמק מוקף הרים. הגענו לדומודוסולה בשעות הבוקר המאוחרות. השמיים היו אפורים, גם הרחובות נראו כהים, אנשים הלכו בצעד נחוש תוך שהם מביטים באדמה, אפילו בגדיהם היו כהים. בתחנה אבא חיכה לנו עם אחי הקטן שראיתי בסיציליה שנתיים קודם לכן. נשיקות וחיבוקים. כשחזרנו הביתה ניסיתי לגלות את המקום שיהפוך בקרוב לעיר שלי. ספרתי את חלונות הבתים, אבל הם היו רבים כל כך שאיבדתי את תחושת החישובים שלי. היו יותר מדי חלונות, ויותר מדי בתים זה על גבי זה. הם היו כל כך גבוהים שהעיניים שלי אבדו בשמיים.

הרגשתי מסוחרר. אלפי שאלות בעבעו בראשי, באות והולכות בחוסר סבלנות. במהלך המסע לא הצלחתי להוציא מילה אחת. ואז בבית הייתה לי הפתעה נוספת כשראיתי את אחיותיי, שזכרתי רק מצילומים. הפתעה נוספת הייתה המטבח עם הכיור, הברז וכיריים (הגז) בנוברה לא היו מים בבית ובישלנו עם עצים. (בערב הגיעה קומארה גרציה לבקר

אותנו עם בתה קתרינה. אפילו השכנים רצו לפגוש אותי. למחרת בערב אבא לקח אותי לקולנוע. אחד הערבים היפים בחיי שאזכור לעד, עד היום האחרון. סוף סוף הייתי עם אבא שלי, לפני שאהבתי אותו כמו שאוהבים אבא נעדר, עכשיו הערצתי אותו ולבסוף בפעם הראשונה הרגשתי מוגנת כאילו אני הנסיכה שלו. בקיצור, הרגשתי שאני הולך מעל העננים, נחתתי בנקודה אחרת ביקום.

פרק תשיעי - הדלת לגן עדן

לפני שעזבתי את סיציליה, אמי הצליחה למצוא לי עבודה אצל הפרוון ואחרי יומיים היא ליוותה אותי לעבודה. יצאנו מהבית מוקדם בבוקר: מאוד התרגשתי מהחדשות האלה.

בכניסה קיבלה אותי מיס טילדה שחייכה אותי ולקחה אותי ביד, אישה נעימה וידידותית. טילדה אמרה לי במילאנזית "שלום בלה טוסה" (ילדה, בואי, הרשה לי להכיר לך את הבנות שעובדות איתי: נלה וטרזינה. יש להן הרבה ניסיון, הן ילמדו אותך איך לעבוד. אם יש כל בעיה - היא הוסיפה - אל תתביישו לשאול". אז כהרף עין מצאתי את עצמי עם העבודה החדשה שלי.

כבר הרגשתי בוגרת וכדי לציין את השינוי הזה בחייה של בלה טוסה, הגיעה המחזור בפעם הראשונה. היא לא ידעה הרבה על הנושא הזה, אבל מהסיפורים ששמעה מחבריה המבוגרים יותר בנוברה, היא הבינה שכך הפכה אדם לגברת צעירה. היא הבינה שהיא לא צריכה את האות הזה כדי להיות אישה: היא כבר הייתה בגלל כל מה שלמדה, הכירה ואהבה. זה כבר לא היה זחל ועבר מטמורפוזת פרפר. הוא בא מרחוק ותוך דקות ספורות עבר מעולם אחד לאחר. היא מצאה את עצמה לבד והייתה גאה בזה מאוד.

בינתיים התחלתי להכיר את העבודה החדשה. אז, צווארוני פרווה שימשו להצמדה למעילים. העורות הורטבו בספוג ולבסוף מוסמרו ללוח עץ על ידי משיכתם מכל הצדדים. נזכרתי מתי במעבדה בסיציליה ריסקתי את הלידים כדי לשים על תחתית הבגדים שלי. גם כן היו קצת פטישים על האצבעות. אם הייתה קצת שמש הם יובשו בגינה ברחוב, אז

נאלצתי לשמש כזקיף עבור עורות הכבש הפרסי היקרים, השועל, המינק והעכברושים. בזמן שטיפלתי בהם אהבתי לראות את המכוניות והאנשים שעוברים במקום. אפילו שאפתי אדי פליטה של מכוניות וניסיתי לספוג את הריח העירוני הזה, כל כך חדש ומשכר עבור הילדה הקטנה שגדלה באוויר טהור. העיר חלפה ליד מבטי ואפילו איבדתי את תחושת הזמן. אבי הסביר לי ששם היום מחולק לשעות, ואילו כשגרתי בקסטרנגיה ידעתי רק את זריחת השמש ושקיעתה. לפעמים בזמן שטיפלתי בעור הייתה באה גברת מבוגרת מהקומה העליונה לארח לי חברה. הוא דיבר בפיימונטזית קפדנית ולא הבנתי דבר: "איזו איך קוראים) Cuma ti se ciamat (מאיפה אתה בא) da ndua ti vegnat, בדיחה יפה (אתה לא מבין. "(כשהעורות התייבשו מיס Ti mi capisat mia". לך. "(אני משנה טילדה חתכה את צורת הצוואר עבור התופרות שהזמינו אותם

לאט לאט למדתי לשים את ריפוד הפריזלינה, את הלולאה סביבו ואז את הבטנה. בשל היכולות שלי התחלתי לקבל דמי כיס שבועיים ועד מהרה הוכנסתי לעמידה בסימני הפנסיה. הרגשתי מבוגר יותר. במעבדה היה רדיו: נהניתי לשמוע את השירים. מקררים לא היו נפוצים אז אבל הגברת הצעירה הייתה בעלת קופסת קרח שאותה מילאה בקוביות קרח שסופק על ידי ג'נטלמן שעבר עם עגלה ברחובות העירה. שתיית מים מתוקים כאלה הייתה חדשה עבורי. תנור עצים זול חימם את הבית. לא היה לו טלפון אבל כשהיה צריך להתקשר ללקוחות הוא שלח אותי לדודה שלו, בעלת חברה בנייה עם כמה עובדים. בין אלה, במקרה, ראיתי את זה בפעם הראשונה... אבל זה עוד סיפור שאם יהיה לי זמן וחשק אספר לך אחר כך

בבית אכלתי טוב, בערב יצאנו לבקר במרכז העיר עם גגות האבן והחנויות עם החלונות היפים. בשבתות הלכתי עם אמי לשוק, שתופס חלק ניכר מהמרכז, כשיצאתי מהעבודה בסביבות הצהריים. קנינו בד כדי להכין לי מעיל. זה היה משובץ. חנכתי את זה על ידי הנחתי דברים שלי במיסה חצות בחג המולד. בקיצור, חיים מאושרים

עם משפחה קרובה Galletti הקרנבל הגיע. השתתפנו במסיבת הסילבסטר בתיאטרון אלינו. זה היה חלום לראות את נשפי המסכות בין מחזות האורות הזרחניים

בשבת הבאה כשקמתי משהו לא בסדר. בכיתי כי אמא שלי לא נתנה לי מגנזיה של סן פלגרינו. בן דוד שלו הגיע ממרטיני. הוא אכל איתנו ארוחת צהריים. אחר הצהריים הרגשתי מוזר, נראה היה שהאושר שלי נגמר. אבא ליווה את בן דודו לרכבת, ואז אכלנו ארוחת ערב

לא יצאנו לטייל באותו ערב. אבא אמר לאמא: "אני הולך לבקר את החברים שלי בבר." בסביבות השעה 22:00 הוא חזר הביתה גונח ומתנשף בפנים חיוורות, מאובן מכאב חזק בחזהו. תרזה, תכיני לי קמומיל". בזמן שאבא התנשם על המיטה, רצתי עם דודה לקרוא לרופא במרחק של 50 מטר משם. הוא הגיע מיד, אבל בינתיים אבי הפסיק לחיות. מאוחר יותר נודע לנו שאבי העורקים התפוצץ. ממילא לא היה מה לעשות, אבא עבר בדלת השמים וטס לגן עדן. זה היה ב-17 בפברואר 1951. כל הלילה נשארתי כשעיניי נעוצות בגופו חסר האונים של אבי. הראש שלי הסתחרר, תערובת של מיגרנה וסחרחורת שכמעט הרחיקה אותי מהחדר שבו כל החפצים הפכו לשנאה כי הם היו עדים למוות לא צודק. לא הפסקתי לחשוב על אבי ועל הגורל האכזר שחיכה לי בדומודוסולה, הדמעות כבר לא יכלו לצאת מעיניי כי הן התייבשו מבכי. את האלוהים שדמיינתי עם צאתי באור המסנוור מעל מיצר מסינה, היכן הסתתר? למה הוא נטש אותנו? למה הוא הונה אותי כל כך? למה עכשיו כשמצאתי את אבי הוא נלקח ממני לנצח? מה היה הטעם בטרגדיה הזו? כעת, כשאלוהים כאן בדומודוסולה נראה שונה, מרוחק, חמקמק, הוא נראה עשוי מאפלה, חמקמק ובלתי ניתן למישוש, מר, אלוהים שכבר לא ידעתי אם לסמוך עליו שוב או להתעלם ממנו למשך שארית ימיי. במשך לילות ולילות שתקתי, שומרת על משמרת בעיניים מתוחות בחושך, כמעט בתקווה שעם בוא היום הכל יחזור להיות כמו שהיה קודם. באותם ימים ייסורים, כשמשפחתי על סף תהום, הבנתי שגן עדן אינו מקום לילדות קטנות

באחד מאותם הלילות, בשעות הבוקר המוקדמות התמוטטתי ואחרי שינה מיוסרת שקעתי בחלום מתוק: מצאתי את עצמי על האגם, ואז הופיע אלי אבי כשעיניו ופניו שקועים באור שמימי. כעת פניו כבר לא סבלו ושוב היו יפים. הוא חיך אליי במתיקות, אחז בידי, חיבק אותי והחל לדבר איתי". הילד שלי - הוא אמר - מה שאני רוצה להגיד לך עכשיו זה האהבה שלי, כל הטוב שאני רוצה בשבילך. הנסיבות גרמו לך שאנחנו לא מכירים אחד... את השני. אני מתחרט שלא ראיתי אותך גדל

לפעמים אני חושב על החלום הזה והמסע האחרון שלי, אני חושב על מתי יקרא לי האדון, אני אוהב לדמיין שכשאעבור את דלת השמים אבא שלי יחכה לי, לבוש כמו באותו ערב הוא לקח אותי קולנוע: איתו יש לנו הרבה דברים לספר אחד לשני, עלינו לחדש לנצח את השיחה ההיא שנקטעה באותו ליל פברואר קר. זו תהיה הדרך הטובה ביותר, אני חושב, להתחיל את המסע האחרון שלי.

אמא נותרה בייאוש עם ארבעה ילדים וללא פנסיה כי אבא היה סנדלר פשוט. כל הקור וכל הכאב שבעולם ירדו על משפחת המהגרים הענייה שלנו

רחוק מארצנו, רחוק מהחיים, היינו גרגרי חול שנגררו ברוח המדבר.

אמא שלי איבדה את עצמה ואת כל נשמתה. היא הפכה לקליפה ריקה. גופו היה מכווץ כמו פיסת עץ, הוא לא הפסיק לרדת במשקל ומבטו האבוד, בפנים חיוורות וחסרות הבעה, נשאר מקובע דקות שלמות לעבר נקודה רחוקה, לעבר קברו של אביו. היא הפכה לרוח רפאים שהייתה מרותקת לחוסר האפשרות לשכוח. הרגשתי את הרגע שבו היא תיפול ותשקע לתוך ייאוש ללא מוצא. ניסיתי לנער אותה, דיברתי איתה בניסיון לעודד אותה. למרבה הפלא, התפקידים התהפכו לגמרי: הבת היא שניחמה את אמה, וסיפרה לה את הסיפורים כדי להכין אותה לחיים בלי בעלה ולעזור לה לשכוח. אני, הבת הבכורה, עוד לא מלאו לי 15.

אחרי ארוחת הערב חזרתי לעבוד אצל הפרוון כדי להרוויח עוד כמה סנטים. אני זה שניסיתי לשמור על להבת התקווה בחיים. אבל בסופו של דבר אמא שלי, אני לא יודעת איך, אולי בכוח הייאוש, בין בכי אחד למשנהו לקחה את כל העולם על כתפיה ולאט לאט חזרה להיות תופרת, תופרת כמה חצאיות וחלוקים.

פרק עשירי - הטוסה היפה

במאי אותה שנה חלה אחי הקטן בחצבת וגם אני חטפתי בה, לאחר שלא חליתי בה בילדותי. בזמן שהייתי במיטה שמעתי את אמא שלי פותחת את הדלת. מישהו צלצל בפעמון הדלת. ואז שמעתי את קולותיהם של זיזי ומיכליו. דאגתי: קודם מעולם לא לקחו אותי לדומודוסולה כדי לראות את ההורים שלי ועכשיו הם הופיעו. הם נשארו כשבוע, ואז יצאו קצת מאוכזבים כי הם קיוו שאחזור איתם לסיציליה. בנובמבר הגיע מכתב עם גבול שחור. האם נבהלה וידה רעדה כשפתחה אותה. ראיתי אותה בוכה: זיזי הודיעה על מותו של סבא טורי. הם מצאו אותו מת באזור הכפרי של בורדונו ב-8 בנובמבר. הוא היה בן בשנה שלאחר מכן הייתה אכזבה נוספת אף יותר גדולה, כאשר במקרה הובילו. 87. החקירות לסיבת המוות עקב חנק עם מטפחת בגרון, שנמצאה במהלך האקסהומציה. הפשע בוצע על ידי אישה יחד עם אחיה, שכנים באזור הכפרי, כדי לגנוב את הפנסיה בסך לירות. מאוחר יותר היא ריצתה 24 שנים בכלא והוא ריצה 12 שנים על שיתוף 11,000 פעולה.

המשכתי להיות עצוב. עם מעט כסף לא יכולנו להסתדר עם 5 אנשים. העלמה טילדה יעצה לי לקחת פיטורין מזויפים כדי שאוכל להירשם בלשכת התעסוקה. לא פעם הלכתי לבדוק אם יש עבודה, אבל הייתה מעט תקווה. באפריל 53' נודע לי שהם שכרו כמה בנות במפעל. הם לא היו צריכים את זה, לאבותיהם כבר היו עבודה. אז הלכתי למשרד למחות: הייתי צריך לעבוד יותר מהאחרים. במאי סוף סוף נכנסתי למפעל שבו ייצרו רצועות

אלסטיות, שרוכי נעליים, סרטים וצינורות לחוטי חשמל. עבודה קשה במשמרות שבועיות ו-13-21. במרווחים גם הלכתי לפרוון כדי להשלים את משכורתי ולתת לאמא שלי 6-13 הקלה.

אוגוסט הגיע. לרגל החגים נאלצה קומארה גרציה לנסוע לסיציליה כדי לבקר את אמה הקשישה. החלטתי גם לעזוב עם בתי קתרינה. יצאנו ברכבת למילאנו ואחר כך לרומא, אליה הגענו בלילה. נאלצנו לחכות כמה שעות לרכבת לסיציליה.

בתחנה מצאנו כמה בני כפר, וביניהם שחקן גמד מנוברה, סלבטורה פורני וחייל שאני לא זוכר את שמו. בזמן שגברת גרציה נחה על ספסל, הוזמנו קתרינה ואני לטיול. לקחו אותנו לפיאצה אסדרה לאכול מוטרלו. הרגשתי שאני מתחילה להתעורר שוב לחיים.

כשהגיעה הרכבת הצפופה ממילא, מיהרה הגברת גרציה לעלות עם שני תיקים. הרכבת לא עצרה לגמרי והיא נפלה על הפסים. קתרינה, אני וכל הקהל זעקנו לאב הנצחי כששלפנו אותה מלאה בחבורות אבל בחיים בנס. היא סירבה להילקח לבית החולים. אחרי שם לקחנו את Terme Vigliatore שעה הרכבת יצאה. לפני הצהריים הגענו לתחנת ומיצ'רילו zizi האוטובוס שלקח אותנו לנוברה סיציליה, אורחי.

הם קיבלו אותנו כאורחי כבוד. שלושתנו היינו במיטה באותו לילה, קתרינה ואני לא ישנו קריצה. גברת גרציה הייתה מלאה בכאב. באותו לילה הייתה הפתעה: כמה צעירים העניקו לנו סרנדה עם הגיטרה והכינור, אבל הדוד מיצ'רילו, עצבני, גרם להם לברוח.

אמה של קתרינה בילתה כמעט את כל זמנה במיטה. הוא יצא רק פעמיים בעשרה ימים לבקר את אמו הקשישה. אחר הצהריים הלכתי לבקר את חברי לכיתה וחברים מהמעבדה. יום אחד ראיתי גם חברה ללימודים שבאה לחבק אותי. הוא החזיק אופניים בידו וביקשתי ממנו לקחת אותי לסיבוב. אז, נוברה מעולם לא ראתה ילדה על אופניים. ברגע שגילתה, "זיזי נזפה בי": הפכת לינשוף, בחיים לא הייתי מדמיין דברים כאלה.

בחזרה בדומודוסולה, גברת גרציה נאבקה להתאושש. לאחר אותה נפילה השתלטו כאבי ארתרוזיס. הוא קיבל אומץ רק כשהלך עם משפחתו לאיזו מסיבה, שאליה גם הוזמנתי.

חזרתי לעבוד במפעל ובפרוון, אבל הייתי צריך חוויות חדשות. יום אחד, בעת ביקור בקהילה של סן ג'רבסיו ופרוטאסיו, פנה אלי דון ג'וזפה בנטי לשאול אותי כמה שאלות. הבטחתי לו את כל צער. הוא עודד אותי ואמר: "בואי לנאום ביום ראשון אחר הצהריים. שם תמצאו את נשיאת הפעולה הקתולית סינורונה גרמנה, שתכיר לכם את הבנות ותיתן לכם המון עצות טובות." מיד מצאתי את עצמי בנוח: עם קצת ביישנות התחלתי להתיידד. פחדתי לא לדעת איך לדבר אבל בעזרת ה' התגברתי על הקשיים הראשונים. קראתי ברצון את העיתון של העמותה בהערצה על המייסדת ארמידה ברלי: בזכותה חיי השתפרו. כשמסמרת המפעל אפשרה זאת, הלכתי למיסת בוקר בשעה 7, שם פגשתי את דון בנטי, שנחשבתי למנהל הרוחני שלי. ביום ראשון הצעתי לבלות שעה בדוכן העיתונות הטוב מול עם כל המחויבויות האלה. ACLI הכנסייה. מאוחר יותר הם הזמינו אותי להצטרף למועצת הרגשתי חשוב והישגי.

הקולגות שלי במפעל ראו בי קנאי, אבל לא הרגשתי אי נוחות, למעשה התפללתי עבורם. והתקשרתי אליהם כשהם דיברו בגסות בחדרי ההלבשה לפני תחילת המשמרת.

פרק יא - פנים פורצלן

ביום ראשון קייצי אחד ארגן נשיא הפעולה הקתולית הגרמנית טיול להרים. עם מעט הכסף שנשאר הצלחתי לשלם את עלות הטיול. הגענו באוטובוס לגוגליו, אחר כך ברכבל לאלפה דברו ואז ברגל לכיוון קרמפיולו. התבוננתי ביופיים של ההרים המכוסים בפרחים: רודודנדרונים, חמניות, סחלבים פראיים. אוכמניות לחגוג בהן. בקתות עם גגות אבן וחלונות עץ שמאדני החלונות שלהן נתלו גרניום בצבע אדום וורוד בוהק. שאלתי את גרמנה איפה נגמרת הדרך". כשנהיה עייפים נעצור לארוחת צהריים ארוזה. "בסביבות השעה 13:00 עצרנו לשתות את המים הצלולים שזורמים מסלע לכיוון העמק. לאחר אכילה, תפילה ושירה יצאנו לדרך חזרה. רעדתי משמחה: מעולם לא ביליתי יום כה יפה. בבית סיפרתי לאמא שלי הכל וראיתי אותה מחייכת

מדי פעם קיבלתי דואר מחבר מנוברה סיציליה: הוא ביקש למצוא לו עבודה בדומודוסולה כדי שנוכל להיפגש. הייתי מאוד מבולבל אבל שמח שמישהו היה מאוהב בי. היה גם ילד מדומודוסולה, אבל לא אהבתי אותו: בבוקר שתה כוס גראפה ותמיד היו לו לחיים אדומות

מדיטציות הבוקר הראו לי את הדרך למנזר, אבל יחד עם זאת אהבתי ילדים ואת הרעיון להקים משפחה. הפקדתי את עצמי ברצון ה'ביליתי את ימי ראשון אחר הצהריים בבית הנאום בתכנון התחייבויות הקטכיזם השבועי עם חברי. בימי ראשון אחדים הלכנו למאורטוריות של הערים השכנות. הנסיעה באוטובוס הטרידה אותי, אבל האומץ גבר על סבל קטן.

והנאמים ארגנו טיול: עלייה לרגל למקדש מדונה די אורופה ACLI-ב-1 במאי 1954, ה, בבוקר ועצרת של הכומר הנכבד בביאלה אחר הצהריים. הייתי מהראשונים שנרשמו יחד עם חברה שלי והחבר שלה פירינו. יצאו 2 אוטובוסים מלאים בצעירים. ביניהם ילד בלונדיני ביישן שכבר ראיתי איפשהו. זה היה הוא: העובד מחברת הבנייה שאליה הלכתי להתקשר

ללקוחות הפרוון. פירינו הכיר לי אותו: הוא היה בן דוד שלו. במהלך היום הוא מעולם לא עזב את מבטו בי. כשהגעתי הביתה סיפרתי על זה לאמא שלי. למחרת בערב ראיתי אותו מתחת למרפסת הקטנה של החדר שנמצאת בקומה הראשונה". אמא, אמא, בואי ותראי: יש את הילד שפגשתי בביאלה. "והיא בחצי חיוך": ברור שהוא מחזר אחריך. "למחרת בערב, ביציאה עם שכן, מצאתי אותו מולי. היא שאלה בביישנות אם היא יכולה לבוא איתנו. קצת באי ודאות הסכמתי. שברנו את הקרח בשיחה על זה ועל זה. לאחר שהסתיימה משמרת אחר הצהריים במפעל הוא ליווה אותי הביתה. ערב אחד לקחתי אותו להכיר אותו לאמו, שקיבלה אותו בברכה. בזמנו הפנוי השתתף בנאום. ואז בנים ובנות ACLI הופרדו, רק בתום הפגישה הם יכלו להיפגש. השתתפנו גם במפגשי

למרות שאמא שלי באה מסיציליה, שם שני בנים שאהבו זה את זה לא יכלו לצאת לבד, היא סמכה עלינו והתחלנו במסע שליו. ג'וזה סיפר לי שהוא פגש את אבא שלי: כנדי להרוויח קצת כסף, מכיוון שהיו 4 ילדים ורק האבא עבד, כילד הוא עשה כמה שליחויות למממנים של הצריף כמה צעדים מביתו. לפעמים הוא היה מביא את הנעליים שלהם. לאבא שלי לתיקון. הקשבתי בהנאה

הוא אמר לי עוד משהו: כשב-16 בספטמבר 1950 עברתי ברומא כדי להגיע לדומודוסולה, נפגשנו למעשה. ג'וזה, כפי שאני עדיין קורא לו, הגיע באופניים לשנה הקדושה. מסע הרפתקני: הוא עזב את דומודוסולה יחד עם כומר מהעמק שדיווש במהירות במגפי הרים. כמעט בלתי אפשרי היה לעקוב אחריו. הוא עצר רק כשראה איזו גן ירק כדי לקבל קצת סלט. באמצע המסע נותר ג'וז לבדו. בדרך הוא מצא מוכר רחוב עם אופניים ישנים עמוסים בזבל למכירה. הם שמרו זה על זה עד רומא

אוגוסט הגיע. המפעל היה סגור לרגל חגים והחלטתי ללכת לבקר את אחותי רוזה שהחלימה בגבעות באגם מרגוצו. ביקשתי מהנזירות שניהלו את הבית להישאר כמה ימים. זה עתה הזכרתי את הרעיון הזה בפני ג'וזה. היו עוד בנות בחופשה בבית. ביניהם האחיינית הקוסמטיקאית של נזירה. בבוקר ה-15, חג ההנחה, הוא קרא לנו לחדרו לאחר המיסה להתאמן. הוא מילא את פנינו בקרמים שונים, מסקרה ושפתונים: נראינו כמו פסלי שעווה. בארוחת הצהריים התקשרה הדודה הנזירה לאחיינית שלה בחזרה: לא היה טעם שהיא תתייחס אלינו ככה.

אחר הצהריים, כשהסתכלתי על האגם מהחלון, ראיתי את ג'וזה מגיחה. לא רציתי שיראו אותי עם פני החרסינה האלה. כשראה אותי בדלת הוא כמעט לא זיהה אותי. התנצלתי

והסברתי שזה היה ניסוי וגם הבנות האחרות עברו שינוי. אחר הצהריים טיילנו בגן הבית. לקראת הערב הוא בירך אותי: "נתראה בקרוב, בדומודוסולה, אבל עם הפנים שלך נקיות". "ורעננים כבעבר".

פרק יב - ויולט

לאחר שנגמרו שבועיים של החגים, חזרתי לעבוד במפעל במשמרת מ-13:00 עד 21:00. בזמן שהשחילתי סליל בציר המכונות חשבתי על ג'וזה, אבל במקביל לא חשבתי יש רצון גדול לראות אותו. בשעה 21:00 נשמעה הצפירה והלב שלי התחיל לפעום במהירות. לאחר החתמת התיקיה, ביציאה מהשער ראיתי אופניים בחושך למחצה. זה היה באמת הוא: הוא התקרב אליי, הביט בביישנות בפניי ואמר: "אני אוהב אותך כל כך פשוט". הוא הכריח אותי לשבת על הצינור של האופניים ולקח אותי הביתה. החלפנו ברכת לילה טוב פשוטה. זה קרה כמעט כל יום. בימי ראשון אחר הצהריים יצאנו לכמה טיולי אופניים בכפרים הסמוכים. יום אחד הוא לקח אותי לביתו כדי להכיר לי את אבא ואמא שלי, שתי אחיות ואח. לאט לאט היא גם הכירה אותי בפני דודיה ובני הדודים שלה בתור חברה.

כשאמא שלי ראתה אותנו מהמרפסת היא גרמה לנו לעלות לבית. בזמן שהיא התלהבה מהילד הזה, הייתי מאוד מתלבט. ב-8 בדצמבר, יום ההתעברות ללא רבב, יום שמי, צלצל פעמון הדלת. היה זה מוכר הפרחים, שהגיש לי זר של ציפורנים אדומות. אמא, ג'וזה שלח לי את איחוליו. "איזו אכזבה כשפתחתי את הפתק: זה לא היה הוא, אלא ילד בן 14 שפגשתי במקרה. היה כתוב "אני אוהב אותך" עם חתימה. אולי הוא חשב שאני בגילו

בערב חג המולד ג'וזה הופיעה עם אגרטל צבעוני גדול מלא בשוקולדים וכרטיס ברכה. הודיתי לו והלכנו יחד למסת חצות. כשחזר הביתה הוא אמר לי: "מחר אני צריך ללכת עם המשפחה שלי לאכול ארוחת צהריים עם קרובי המשפחה שלי. אני אראה אותך שוב ביום הבוקסינג". בבוקר ה-26 אמרתי לאמי "אני לא יוצאת עם הילד הזה יותר, אני מחזירה לו את האגרטל, אני לא רוצה התחייבויות." "והיא במבט חמור": את משוגעת, יכולת לעשות "את זה אם לא אכלת כבר את השוקולדים".

בימים הבאים ג'וז הגיע כרגיל לאסוף אותי מהעבודה. בקטע הכביש ברגל או על הצינור של האופניים כמעט ולא דיברתי איתו. ביום ראש השנה 1955 הלכתי למיסה. גם הוא היה שם ובסוף הוא ליווה אותי הביתה. בדלת הוא אמר לי: "אפשר לדעת מה יש לך בראש כדי לגרום לי לסבול ככה, "ודמעה נמלטה מעיניו. הקש הזה שבר את גב הגמל וחייכתי אליו. הוא נתן לי נשיקה ואמר: "היום אחר הצהריים אני אאסף אותך ללכת לווספרים בהר הסכמתי ונפרדנו. דיווחתי על כך. "ACLI קלוואריו. אחרי הווספרים יוקרן סרט במועדון "בבית ואמא שלי אמרה בשמחה": לא תמצא שוב ילד טוב כזה

בשעה 14:00 יצאנו לגולגולת לאורך מסלול הפרדות עם הקפלות של ויה קרוסיס. ברגע שהגענו למקדש שרנו וספרים ואחרי הברכה הלכנו למועדון. אני לא זוכר את השם של הסרט, אבל הוא היה מאוד משעמם, אז הצעתי שנחזור לעיר לקולנוע קטנה, שם הצלחנו "להנות מסרט טוב יותר, שנקרא "ויולט

באפריל, בנסיעה לאורך עמק ויז'צו והצ'נטובלי ברכבת, נסענו עם הוריו לפסטיבל צפי הפרחים בלוקרנו. פגשנו את הסנדק של ג'וזה, שהציג אותי כ"חברה". הוא הכניס את ידיו לכיסיו ולקח 10 פרנקים שווייצריים מארנקו, נתן אותם לג'וזה ואמר "כל הכבוד, מתי את מתחתנת?". "הסתכלנו אחד על השני, מעולם לא דיברנו על זה

בימים הבאים התחלנו לבדר את רעיון הנישואין. אפילו דיברנו על זה בבית. אמא הייתה מאושרת אך יחד עם זאת היו מעט אפשרויות כלכליות. לאט לאט קנינו כמה סדינים וכמה תחתונים. לא היו לנו צרכים מיוחדים. הלכנו לחפש דירה קטנה וצנועה. מצאנו אותנו ברובע מוטה העתיק ולכן קבענו את יום החתונה: יום שני ה-19 בספטמבר. הלכתי עם אמא שלי לחנות הבדים פנצארסה לקנות את התחרה לשמלת הכלה ולקחתי אותה לגברת טילדה, הפרוונית, שתמיד הבטיחה לי להכין אותה בחיבה.

בבית העירייה אמי נאלצה לחתום על איסורי הנישואין כי עדיין הייתי קטין. גם הוריו של ג'וזה היו מאושרים. בקהילה אמר לנו מונסיניור פלנדה מילות עידוד יפות: "הישארו תמיד צנועים עם הרבה אמונה להתמודד עם השמחות והצער שהחיים שומרים לנו. אני אתן לכם "למצוא את הרץ האדום לאורך הספינה

היינו צריכים להכין את רשימת הקרובים והחברים שאליהם יועברו הטובות כרגיל. מעט מאוד אורחים. אמו של ג'וזה אמרה "שניים לכל משפחה". לאט לאט הגענו ל-35 איש. העדים נבחרו: דודו של ג'וזה כרמלו ובשבילי פירינו, אדריכל הפגישה שלנו. שבוע לפני החתונה הכינו לנו מפלגת הגברים בראשות דון ג'וזפה בריאקה. מאסטר פוריגה צייר

תמונה של ברכות על הלוח ויצר מגילה עם רשימת החברים. היה גם שולחן מכוסה במאפים ומשקאות. מעולם לא הייתה מסיבה כזו בנאום. הכנסייה המכללה של הקדושים ג'רבסיו ופרוטסיו שופצה והריצוף היה מלא בהריסות ואבנים, אבל כמה נשים מוכנות עשו כמיטב יכולתן לנקות אותה לכבוד ג'וזפה וקונקטה.

ב-16 בספטמבר הגיעו זיזי ומיצ'רילו, עברו בגלל שקונקטינה התחתנה והוא נאלץ ללוות אותה למזבח, כשהוא תפס את מקומו של אביה שכבר לא היה שם.

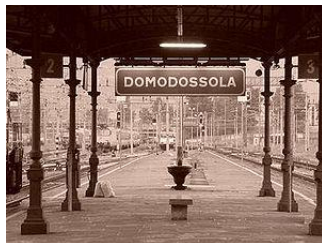
בינתיים הגיעו כמה מתנות קטנות: קנקן קפה, מטחנת קפה, כוסות רוסוליו, סטים של צלוחיות וסכו"ם מהקרובים והחברים שקיבלו את החסד, ערכת מטבח מפירינו ודודיו. פעולת הנשים הקתולית נתנה לנו ציור ליד המיטה עם המשפחה הקדושה, העוזר דון בנטי אגרטל פרחים ירוק נפלא עם עיטורי כסף.

הלילה הקודם היה ארוך. חשבת על אמי שנשארה עם שלושה ילדים קטנים ועם מעט משאבים. אין לך אמונה קטנה, האם בית הספר לנואמים לא לימד אותך שתמיד יש השגחה בחיים, "אמרתי לעצמי. ביום שני ה-19 קמתי בשבע. גברת טילדה הגיעה בשמלת התחרה. הוא הלביש אותי והתאים את הצעיף שקניתי במילאנו. ב-9 בבוקר המונית הגיעה לקחת אותי לכנסייה. הייתי מבולבל, מצאתי ים של אנשים צופים בי. ג'וזפה כבר היה על המזבח וחיכה לי עם זר הפרחים הכתומים, מלווה באחותו רוזה כי אמא אולימפיה הייתה מתרגשת מדי מהילד הראשון שיתחתן. הצטרפתי אליו מלווה בדוד מיצ'רילו על הרץ האדום.

התחילה המיסה. גם מונסיניור פלנדה היה נרגש. אני זוכרת דרשה מעודדת, ברכת הטבעות, הבטחה לנאמנות לכל החיים ובסוף הטקס גם החתימות. בדרך החוצה אמו של פיירינו, שהפכה גם היא לדודה שלי באותו רגע, הניחה על חזי את התג של נשות הפעולה הקתולית.

פרק י"ג - חיים חדשים

ב-via Grandazzi לאחר שהחגיגה בכנסייה הסתיימה, כיבוד הגיע לאחר מכן בבר בין נשיקה לנשיקה עם האורחים אכלנו אפריטיף עם קצת פיצה ומאפים. . Castellazzo. ברכה ונשיקה מיוחדת לחותנים אולימפיה וארמנדו שהלכו עם אמא להביא את המזוודה, ואז מיהרו לתחנה כדי לתפוס את הרכבת של 12.15 לירח הדבש שלהם.

אמא בכתה את עיניה. נכנסנו לתא. מנהל התחנה הודיע על היציאה עם השריקה בעוד ג'וזה ואני רכנו מהחלון כדי להיפרד אחרונה. ההרפתקה של חיינו החלה.

לאחר שהגענו לפירנצה פנינו לכיוון המלון שעליו ציינה גברת טילדה, הפרוון. בכניסה היוקרתית קיבלה את פנינו מוזיקה, ואז המשרת לקח אותנו לחדר בקומה השלישית. עבורנו הכל היה חדש, אפילו לישון במיטה זוגית.

ביום הראשון ביקרנו בעיר, ביום השני נסענו לפיאצלה מיכלאנג'לו בה ניתן היה להתפעל מכל פירנצה. צילמנו כמה תמונות: המצלמה של ג'וזה יכלה לצלם שמונה תמונות בשחור-לבן עם גליל סרט.

ביום השלישי יציאה לרומא. המלון היה צנוע יותר כי הכסף שנחסך בקורבנות היה צריך להספיק. עצרנו לכמה ימים כדי לבקר בארבע הבזיליקות שג'וזה ראה בשנה הקדושה ובמזרקת טרווי. חזרנו גם למזרקת אסדרה, זו מהלילה המפורסם של 53 'כשסינורה גרציה נפלה מתחת לרכבת.

הגיע הזמן לעזוב לסיציליה. לאחר מסע ארוך הגיעה הרכבת לקלבריה ולבסוף ניתן היה לראות את סיציליה מווילה סן ג'ובאני. ג'וזה התענג על הרגעים האלה: הרכבת שהועמסה על סירת המעבורת, המדווינה גבוה בכניסה לנמל מסינה.

דוד כרמלו, אחיה של אמא, עם אשתו גאטנה ובנותיו רוזטה ואנטוניטה חיכו לנו בתחנה.

הם קיבלו אותנו כמו שני נסיכים. נשארנו יומיים בביקור במסינה: שעון הקתדרלה שראיתי בילדותי, מדונה די מונטלטו ועוד כיכרות יפות מאוד

היה רק פגם אחד בבית ההוא: בזמן ארוחת הערב התחפשו הדודים ובני הדודים ובמקום לשבת ליד השולחן הם אמרו: "בוא נצא לטייל לאורך חוף הים". ג'וזה ואני יצאנו בהכנעה בתחושת ניקור. בסביבות השעה 23:00 חזרנו הביתה והדודה התחילה לבשל. לילה אחד הוא שם את החלזונות בקליפתם ברוטב, אבל מה שקובע הוא חיבה, לא הרגלים

ביום השלישי ליוו אותנו לרכבת עם כמה דמעות. הדוד מיצ'רילו היה בתחנת טרמה ויגליאטורה עם נהג המונית כדי להגיע לנוברא. בכפר חיכו לנו זיזי, דודה מריקיה ודודה פפינה. זה באמת נראה כאילו הנסיכים של דומודוסולה מגיעים

למחרת נסענו לבדיאווקיה לבקר את סבתי קונקטה מצד אבי ואת הדודים, האחיות והאחים של אבי. בכיכר הקטנה עם חנות הטבק של סבתי, התאספו רבים מתושבי הכפר "שהכירו אותי בילדותי וקראו לאנשים אחרים": קונסטינה הגיעה עם בעלה

נשיקות, חיבוקים, פרצופים אדומים. זה נראה לי כמו חלום. חמש שנים בדיוק עברו מאז שעזבתי את הארץ

לטאורמינה. בצהריים הוא "Cauzi i Lupu" יומיים לאחר מכן ליווה אותנו נהג המונית לקח אותנו למסעדה, שם הוגשו לנו עם כפפות לבנות. ג'וזה ואני הסתכלנו אחד על השני כדי לומר: "יהיה לנו מספיק כסף". "לאחר שביקרנו בטאורמינה ולאחר מכן בקסטלמולה בגשם שוטף, לקראת הערב חזרנו לנוברא, עייפים אך מרוצים

למחרת כבר הגיע הזמן לחזור לדומודוסולה. המחויבויות של חיים חדשים חיכו לנו

פרק י"ד - הקינים הראשונים שלנו

למרות שכבר עשיתי את המסע לדומודוסולה ב-50 ו-53, 'זה היה כאילו עזבתי בפעם הראשונה: הלכתי לקראת חיים חדשים כזוג.

לאחר שסיימנו לעלות על הרכבת לסירת המעבורת עלינו למרפסת לראות את המדונינה של הנמל וסיציליה מתרחקת לאט.

בדמעה חזרנו לכרכרה, יושבים על ספסלי העץ. לא היו אז דרגשים.

כשהגיע הלילה התחלנו לנמנם עם צווארנו תלוי. מדי פעם קמנו להסתכל מהחלון. בתחנות חשובות הכריז מנהל התחנה את שם העיר בקול רם. בנאפולי היו "גוגליוני" על המדרכות שמוכרים פיצות. בערמומיות הם קיבלו קודם את הכסף מהמטיילים, אחר כך הלכה הרכבת והם נשאר עם כסף ופיצה.

לאט לאט התקרבו למילאנו. ברכבת לדומודוסולה הרגשתי שוב את הרגש שחוויתי לראשונה 5 שנים קודם לכן: אגם מאג'ורה, הרי אוסולה, גגות האבן. הפעם יחד עם בעלי ג'וזה. בסביבות הצהריים הגענו ליעד.

אמו ואביו של ג'וזה ארמנדו חיכו לנו. זו הייתה חגיגה: אם היו יכולים לגרום לפעמונים לצלצל.

ארוחת צהריים מהירה עם אמא אולימפיה ולאחר מכן במשתלה החדשה שלנו ברובע מוטה לנוח. למחרת חזרתי לעבוד במפעל וג'וזה חזר לאתר הבנייה.

מחשבותיי עברו לאמי על חוסר התמיכה שלי, אבל המנהל הרוחני שלי דון בנטי עודד אותי להתפלל, והבטיח לי שאנשים רבים אוהבים אותה. לפעמים ג'וז ואני הלכנו לביתה לארוחת צהריים, והיא נהנתה. בינתיים, אחת מאחיותיי מצאה עבודה שתרמה תמיכה חדשה למשפחה.

זמן קצר לאחר מכן הודענו לאמא, לאמא אולימפיה ואבא ארמנדו שהם יהפכו לסבא וסבתא ביולי.

התחלתי להרגיש אי נוחות בהריון אבל העבודה קראה. אז העובדים לא היו מוגנים כמו שהם עכשיו. ג'וזה הצליח למצוא עבודה טובה יותר מאשר באתר הבנייה החיצונית: מפעל קטן לייצור פריטי עץ כמו פקקי חבית, כלים לפירוק פקעות צמר וגם "פאונגי" "סביבונים

מעץ. (בחודש החמישי התחלנו לבקר בחנויות בחיפוש אחר עגלה לרך הנולד לעתיד. הרחוב תמיד היה גדול יותר מדלת הכניסה והיינו צריכים להחליט לעבור דירה.

אז לא היו סוכנויות, הלכת ושאלת פה ושם. השגחה גרמה לנו למצוא דירה בקומה השנייה של בית בויה סקפאצ'ינו, ממש ליד בית המלאכה של הפרוון.

תוך זמן קצר ארגנו את המהלך. כבר לא היינו במרכז העיר, אבל גם לא רחוק, קרוב יותר למקום העבודה שלי.

שכר הדירה החודשי היה 8,000 לירות, הרבה עבור השכר הדל שלנו, אבל הדירה הייתה מסבירת פנים ומוארת. בחצר יכולנו להיות גם כמה מטרים רבועים של אדמה שבה אוכל לגדל עשבי תיבול ופרחים ארומטיים, התשוקה שלי.

לאחר שקיבלנו את המפתחות, ניקינו את החדרים והלבשנו את החלונות עם וילונות יפים עם חלונות ווילונות תחרה במטבח. לאחר שהמעבר הושלם, החיים המשיכו כרגיל. הבטן שלי הפכה בולטת יותר ויותר. יום אחד שאלה אותי עמית מתי אהיה בבית לחופשת לידה והמליצה לי ללכת לרופא הנשים. אז קבעתי את הפגישה באופן פרטי. הרופא כמעט נזף בי על שהמתנתי יותר מדי: "אתה לא יכול לעבוד אחרי החודש השישי ואתה כבר בחודש שביעי: לקחת סיכון". למחרת מסרתי את המסמך למשרד ואפילו העובד אמר שאני תמימה.

בינתיים הכנתי את השייטת בסריגת סוודרים, חולצות, נעליים וחיתולים מסדינים ישנים. שאמא שלי סיפקה לי.

הלכנו לקנות גם את העגלה שהכנתי עם סדינים רקומים על ידי בצבעים ניטרליים, בלי לדעת אם מדובר בבן או בת. לבסוף, בערב ה-2 ביולי, נשברו לי המים וכשהמזוודות כבר ארוזות יצאנו ברגל לבית החולים. רופאת הנשים שבדקה אותי אמרה לג'וזה שהוא יכול ללכת הביתה. הלידה רק התחילה וזה לקח בערך 20 שעות. למחרת הוא חזר לבית היולדות כשאני עדיין מחכה בחדר לידה.

בשלב מסוים נולד ילד והאחות הלכה לספר לאביו של התינוק, שכמעט חש בחילה מרגשות. אחרי שעה היא הצליחה לחבק את הילד הראשון שלנו, בשם ארמנדו כמו סבו. לאחר מספר שעות, הודיעו גם סבים וסבתות, דודים ובני דודים. זה נראה כאילו הוא התינוק הראשון בכל העולם.

...פרק חמש עשרה - אנו מודים לאל

האחיות במחלקת יולדות הביאו את היצור הזה של בשר ודם למיטתי כמה שעות אחרי הלידה. הם שמו את זה על השד שלי. מלבד בובת הסמרטוטים שזיזי הכינה לי בילדותי

האשפוז אז היה שבוע. לפני החזרה הביתה הלכנו לכנסיית בית החולים ל"היטהרות", ברכה מהכומר.

במחלקה הכל היה מוכן ללכת הביתה, אבל הראש שלי התחיל להסתחרר. המיילדת בדקה את החום שלי: 39. הבובה שלי ואני היינו צריכים להישאר עוד יומיים. לבסוף ביום חמישי ה-12, כמעט נרפאנו, חזרנו הביתה. ביום ראשון ה-15, ארמנדו נלקח בכיסא הגלגלים החדש אל אגן הטבילה עם אביו ג'וזפה, חברו מריוצ'יה כסנדקית והסנדק שלו בזיליו, חבר הנואמים. לא הייתה לי שמחה להשתתף באירוע כי הזקנים מתוך אמונה טפלה יעצו לנו להישאר בבית. הסתפקתי בהכנת כיבוד קטן

החיים כשלישה היו שונים אבל הצלחתי די טוב. היה לי הרבה חלב, התינוק גדל ולקחתי אותו לתינוקיה כל שבוע לבדיקות.

לצערי, בתום חודשיים חזרתי לעבוד במפעל. לא היו אז פעוטונים. הסבתות הסכימו לטפל בו במשך שבוע כל אחת.

כשעבדתי במשמרת השעה שש, ג'וזה היה חובש אותו לפני היציאה לעבודה ולקח אותו ליעדו. בחוסר הכרה הילד הזה סבל ואני בכיתי איתו יחד.

לצערי לא יכולתי לעזוב את העבודה. לאט לאט, באמונה, המשכנו את המסע כשלישיה: הארוחות הראשונות, הצעדים הראשונים היו דברים נפלאים. ביום הראשון של הגן ג'וזה סוף סוף מצא עבודה משתלמת יותר. במשך כמה שנים הוא היה שוער בבית הספר היסודי, ואז נקרא לעירייה כדי להיכנס לתפקיד המפשר.

זה יצר הזדמנות לעזוב את עבודתי במפעל ולהתמסר לילד בעודי מחכה לתת לו אח קטן. ב-17 באוגוסט 1962 שמחנו על הולדת ילדנו השני. לוצ'יאנו היה בהיר עור עם שיער בלונדיני, ההפך מארמנדו. אגדה. ביום ראשון ה-26 הוא הוטבל עם אביו ג'וזה, בת דודתו הסנדקית מריוצ'יה והסנדק שלו אנטוניו, אחיו של ג'וזה. גם הפעם נאלצתי להישאר בבית. לאחר שחופשת הלידה שלי הסתיימה, עזבתי את עבודתי כדי להתמסר לשני ילדיי היפים.

ב-1 באוקטובר 1962, ארמנדו התחיל בכיתה א' עם סינר כחול וילקוט על כתפו. הפקדנו את זה עם כמה דמעות למורה לאופרדי

באותה תקופה הזעיק ראש עיריית דומודוסולה את ג'וזה והציע לו לינה בקומה השנייה של בניין העיר, שנותרה פנויה כשפרש שליח העירייה. תוך כמה ימים ארגנו את המהלך. היו לנו את כל השירותים במרכז. בערב, ברגע שהדלת הגדולה נסגרה, היינו שליטי העיר. יכולנו לצפות בהפגנות בנוחות ממרפסת לשכת ראש העיר. מהחלונות שלנו יכולנו לראות חלק מהשוק עם מסורת בת מאות שנים

.בינתיים לוצ'יאנו עושה את צעדיו הראשונים: הוא הפך לקמע של עובדי העירייה

כדי להשלים את שכרו של ג'וז רציתי להמציא עבודה. התחלתי להלביש חלונות, מיטות וכריות לחברים. השמועה התפשטה וכך הפכתי ל"גברת הווילונות". בזמנו הפנוי למד ג'וז להכין את הרכבת הקווים וברוך ה' זכינו ליהנות מחיים נוחים יותר

.ב-1 באוקטובר 1968 התחיל לוצ'יאנו גם בבית הספר עם המורה לואיזה צ'רי

הזמן עבר מהר. בקיץ יצאנו לחופשה ברחבי איטליה עם אוהל הקמפינג. לפעמים כל הדרך לסיציליה, לעיר הולדתי

ביולי 73 עשינו קמפינג בואל ד'אאוסטה והתחלנו לקבל את הסימפטומים הראשונים של ההריון. ב-16 בפברואר 1974, האחות הקטנה דניאלה הגיעה לארמנדו, שהיה כמעט בן שמונה-עשרה, ולוצ'יאנו, בן שתים-עשרה. זו הייתה תקופת הקרנבל והאנשים שהסתכלו בסרט הוורוד על דלת בית העירייה חשבו שזו בדיחה. כומר הקהילה יעץ לנו לחגוג את הטבילה בליל חג הפסחא, עם ידידתנו ג'יאנה כסנדקית ודודנו בניטו כסנדק

מלבד אמונות טפלות, גם הפעם השתתפתי באירוע בליל ה-13 באפריל. למחרת היו מאה אורחים בקבלת הפנים בנאום

גם דניאלה התבגרה ועכשיו אנחנו מבוגרים. שלושת ילדינו נתנו לנו 7 נכדים: סטפנו, וירג'יניה, גרטה, לורנצו, רבקה, לטיזיה ומתאו

.הסיפור מסתיים. ב-19 בספטמבר 2015, ג'וז ואני חגגנו 60 שנה ביחד

אנו מודים לאלוהים, לגברתנו ולכל אלה שאהבו אותנו

La Mazza Concetta Maglio, 1936 באפריל 18-ב-18 נולד בנברה די סיציליה

אינדקס

1. בית האב
2. לא מהעולם הזה
3. משחקים בחול
4. שמן, קורי עכביש ועין הרע
5. הינשופים
6. ווסיה סלח לי (אור הכוכבים)
7. אמיליה
8. מעוף הסנוניות
9. דלת השמים
10. הטוסה היפה
11. פני חרסינה
12. סיגליות
13. חיים חדשים
14. הקינים הראשונים שלנו
15. ...אנו מודים לאל

